

The logo for 'mijnplein' is a red, rounded rectangular shape with a slight gradient, containing the word 'mijnplein' in white, lowercase, sans-serif font.

mijnplein

FUSIE EFFECT RAPPORTAGE (FER)

Scholen in Wijhe

24-6-2020

OPDRACHTGEVER

college van bestuur mijnplein

Inhoudsopgave

1.	Beoogde fusie en fusieproces	4
1.1	Beoogde fusie	4
1.2	Fusieproces	4
	<i>Markering afspraken</i>	7
2.	Motieven en doelen voor de fusie	8
2.1	Motieven voor de fusie	8
2.2	Doelen voor de fusie	9
3.	Communicatie over de fusie	10
3.1	Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken	10
3.2	Wijze waarop Raad van Toezicht is en wordt betrokken	10
3.3	Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken	11
3.4	Wijze waarop externe belanghebbenden zijn betrokken	11
4.	Herstelopdracht en aanvullend scenario-onderzoek	12
4.1	Inleiding scenario-onderzoek	12
4.2	Aanvullende zaken van belang bij de scenario-bepaling	12
4.3	De huidige situatie	12
4.4	Financiële vergelijking van scenario's	13
4.5	Conclusie	15
5.	Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat	17
5.1	Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie	17
5.2	Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders	17
5.3	Gevolgen voor het management op de scholen	18
5.4	Gevolgen van de fusie voor ouders/leerlingen	18
5.5	Gevolgen voor de medezeggenschap	21
5.6	Gevolgen voor voorzieningen	21
5.7	Gevolgen voor schoolreserves	21
6.	Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid	22
6.1	Effecten van de fusie op de keuzevrijheid en diversiteit	22

6.2	Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio	22
7.	Kosten en baten van de fusie	23
7.1	Financiële kosten en baten	23
8.	Evaluatie van de fusie	24
8.1	Evaluatie van de fusie	24
8.2	Betrokkenen bij de evaluatie	24
9.	Advies gemeente(n)	25
9.1	Advies van burgemeesters en wethouders	25
	Thuisgroep	49
	Leerplein	49
	Organisatie van de leerlingenzorg binnen onze school	50
	52	
Bijlage 1:	Document Argumentatie	
Bijlage 2:	Brief college van bestuur 5 juni 2020	
Bijlage 3:	instemmingen drie medezeggenschapsraden (volgt)	

1. Beoogde fusie en fusieproces

1.1 Beoogde fusie

De beoogde fusie heeft betrekking op een scholenfusie tussen drie scholen in Wijhe van Stichting mijnplein:

- ▶ PCB Matzer (protestant-christelijke basisschool met 119 leerlingen, brinnummer 08OU)
- ▶ KBS St. Jozef (katholieke basisschool met 127 leerlingen, brinnummer 06YZ)
- ▶ KBS de Bongerd (katholieke basisschool met 182 leerlingen, brinnummer 06OS)

Met de scholenfusie ontstaat één school met een onderscheidend onderwijsconcept. Het voornemen tot fusie is voortgekomen uit een bredere studie (Rapport Krimp) uit 2016¹. Op grond van deze studie hebben de schoolbesturen de Mare en mijnplein onderling afspraken gemaakt over het herpositioneren van hun scholen in Wijhe.

1.2 Fusieproces

1.2.1 Terugblik

Het fusieproces start met het intentiebesluit van het college van bestuur van mijnplein in 2017 om de drie scholen samen te voegen tot twee scholen met twee onderscheidende onderwijsconcepten en/of identiteiten. Het college van bestuur van mijnplein heeft op verzoek van de gemeenteraad en het college van B&W een tweede opdracht toegevoegd die luidt: 'Met betrekking tot Wijhe/Boerhaar zal er ook onderzoek plaatsvinden naar de gevolgen van een scenario waarbij de school op de Boerhaar² niet of pas later deelneemt aan het voorgestelde scenario.'

- 1 Het onderzoek naar de haalbaarheid en de gevolgen van dit intentiebesluit zijn uitgewerkt in een onderzoeksplan, ook wel projectplan genoemd.
- 2 Het projectplan is voorgelegd aan de drie medezeggenschapsraden van de drie scholen van mijnplein in Wijhe en de opmerkingen van de drie medezeggenschapsraden zijn verwerkt in het definitieve projectplan.
- 3 Het definitieve projectplan is de basis van het onderzoek van de 'werkgroep onderwijs mijnplein' naar de gevolgen van samenvoeging.
- 4 De uitkomst van de werkgroep is een fusie-effectrapportage waarin de drie scholen zijn samengevoegd tot één school op één locatie. Vanwege het afwijken van de oorspronkelijke opdracht hebben de drie medezeggenschapsraden hiermee nog niet kunnen instemmen.
- 5 Op grond van de argumenten van de drie medezeggenschapsraden om niet in te stemmen is:
 - tussen de drie medezeggenschapsraden en het bestuur op 15 januari 2020 besproken dat (zie ook de brief van het college van bestuur van 5 juni jl.³: *"nu teruggaan naar het begin van de FER (de oorspronkelijke opdracht) nagenoeg onmogelijk is, omdat het team ondertussen al geruime tijd aan één vormgeving van het onderwijs werkt"*);
 - tussen de drie medezeggenschapsraden en bestuur afgesproken, dat de Werkgroep Onderwijs (zie paragraaf 2.1.1.) een herstelopdracht zal uitvoeren. Het resultaat van deze herstelopdracht is een nieuwe fusie-effectrapportage (vanaf hier: FER 2.0), met als onlosmakelijke bijlage 1 het document 'Argumentatie één school mijnplein Wijhe' (vanaf hier 'Document Argumentatie');

¹ Eindrapport Onderzoek "Antwoord op de krimp/Naar een toekomstbestendig en passend onderwijsaanbod voor Salland", Hennink, Holtkuile in opdracht van de Mare en mijnplein, 2016

² De school op de Boerhaar betreft de KBS de Bongerd

³ De genoemde brief is opgenomen als bijlage 2

- op basis van (onder andere) deze zaken tussen het bestuur en de drie medezeggenschapsraden een herstelopdracht geformuleerd die luidt (citaat uit de genoemde brief) : *“In de praktijk betekent dit, dat de directeuren het mandaat krijgen om Fase 3 naar voren te halen naar Fase 2 om, met de oorspronkelijke opdracht in het achterhoofd, verder te kunnen gaan waarbij:*
 - *de visie die verwoord staat in de concept-FER verder wordt geconcretiseerd (waarbij onderscheidende mogelijkheden en organisatievormen om in te gaan op het leren van kinderen en hun leerstijlen en behoeften herkenbaar zijn);*
 - *het college van bestuur tussentijds zal toetsen of aan de opdracht wordt voldaan en als dit niet kan, waarom er onderbouwd en beargumenteerd van af wordt geweken.”*

1.2.2 Voorwaarden voor de fusie

Er is sprake van een fusie tussen drie scholen. Dit wordt aangeduid als een institutionele fusie. Deze fusies worden altijd op 1 augustus van een jaar uitgevoerd. In de Wet op het primair onderwijs wordt onderscheid gemaakt tussen toetsplichtige en niet toetsplichtige fusies. Bij toetsplichtige fusies is toestemming nodig van de minister.

De fusie tussen de Matzer, de Bongerd en de St. Jozef is niet toetsplichtig. Er zijn minder dan 500 leerlingen bij betrokken. Er moet wel voldaan worden aan de volgende voorwaarden:

- ▶ Er moet een vastgestelde fusie-effectrapportage zijn.
- ▶ De betrokken medezeggenschapsraden hebben ingestemd met de fusie.
- ▶ Het college van burgemeester en wethouders gemeente Olst-Wijhe heeft een advies gegeven over de fusie.

Vastgestelde fusie-effectrapportage (FER)

Het ministerie heeft een format opgesteld waarin alle verplichte onderdelen van de FER zijn opgenomen. Voor deze fusie stellen we de FER 2.0 overeenkomstig dit format op. De verplichte onderdelen van de FER staan ook in artikel 64b, lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO).

Alle drie de medezeggenschapsraden hebben instemmingsrecht

Volgens artikel 10, lid 1h van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) hebben de drie medezeggenschapsraden een instemmingsrecht bij een fusie. Naast dit instemmingsrecht hebben de drie medezeggenschapsraden altijd het recht om gevraagd en ongevraagd te adviseren over het fusieproces. Op 1 juni 2020 hebben de drie medezeggenschapsraden het verzoek gekregen in te stemmen met de FER 2.0. De instemmingen worden na instemming toegevoegd als bijlage 3.

Advies college van burgemeester en wethouders gemeente Olst-Wijhe

In de WPO staat in artikel 64b, lid 2 dat in de FER een advies van B&W over de *‘wenselijkheid van de voorgestelde fusie’* moet worden opgenomen. Dit advies wordt gegeven voordat de drie medezeggenschapsraden besluiten over instemming. Op die manier kunnen de drie medezeggenschapsraden het advies betrekken bij hun besluit. Ook als B&W een negatief advies geven, kunnen medezeggenschapsraden instemmen met de fusie en kan het bestuur de fusie doorvoeren. Het college van bestuur heeft het college van burgemeester en wethouders gemeente Olst-Wijhe verzocht te zijner tijd een advies uit te brengen over deze voorgenomen samenvoeging. Dit advies zal aan deze FER worden bijgevoegd

1.2.3 Fases in het fusieproces

Dit fusieproces bestaat uit vier fases:

- de scenario-fase
- de onderzoeksfase
- de besluitvormingsfase

- de uitwerkingsfase

De scenario-fase (reeds afgesloten)

In deze fase is aandacht geweest voor de tweeledige onderzoeksvraag.

De onderzoeksvraag luidde:

- ▶ Onderzoek de mogelijkheden en gevolgen wanneer we de huidige drie scholen van mijnplein samenvoegen tot twee nieuwe scholen met twee onderscheidende concepten.
- ▶ Onderzoek wat de gevolgen zijn van het handhaven van een schoolgebouw waar basisonderwijs wordt gegeven in Boerhaar, naast de nieuw te bouwen school nabij het SPOC.

De onderzoeksfase (afgesloten op 31 mei 2020)

In deze fase is het resultaat uit de scenario-fase uitgewerkt aan de hand van de verplichte onderdelen uit de FER en vastgelegd in de FER 2.0 en diens voorlopers.

De besluitvormingsfase

In de periode 2018/2020 is onderstaande besluitvormingsfase doorlopen:

1. Op 30 augustus 2019 heeft het bestuur van mijnplein een voorgenomen besluit genomen om de eerste FER vast te stellen.
2. In de periode daaraan voorafgaand is de raad van toezicht van mijnplein meegenomen in het proces van besluitvorming. Op 19 september 2019 gaf zij aan tijdig in staat te zijn gesteld zich een mening te vormen.
3. De drie medezeggenschapsraden van de betrokken scholen zijn op 30 augustus 2019 gevraagd in te stemmen met de FER. Daarna hebben de drie medezeggenschapsraden laten weten niet in te stemmen met de eerste FER.
4. Op 8 januari 2020 is na overleg tussen bestuur en drie medezeggenschapsraden afgesproken welke aanvullende informatie nodig was om alsnog te kunnen instemmen met de FER, vanaf dat moment FER 2.0 getiteld. Ook is daarbij de procesafpraak gemaakt dat de FER 1 juni 2020 opnieuw voorgelegd wordt aan de drie medezeggenschapsraden
5. Na instemming zal het college van bestuur het fusiebesluit definitief maken, met het voornemen de fusie te effectueren (lees: het verzenden van het Brinmutatieformulier) op 1 augustus 2021.

Uitwerkingsfase (start na definitieve besluitvorming)

Na het fusiebesluit start de uitwerkingsfase. Deze fase eindigt op het moment dat de fusie daadwerkelijk geëffectueerd wordt. In deze fase werken de directeuren van de drie betrokken scholen aan een plan om de onderwijsconcepten van de drie scholen zoveel mogelijk te harmoniseren en het voorbereiden van het samengaan van de drie scholen in organisatorische zin, waaronder het vooraf inregelen van het management op schoolniveau. De drie medezeggenschapsraden worden bij dit proces betrokken. Zie ook paragraaf 5.4 'Gevolgen voor het management op de scholen'.

Afspraak:

✓ Als de betrokken drie medezeggenschapsraden in deze uitwerkingsfase een themaraad willen instellen om de harmonisatie te volgen, dan zal het bestuur daartoe besluiten en de formele kant regelen in het medezeggenschapsstatuut.

1.2.4 Tijdsbestek voor de fusie

Beoogde datum fusiebesluit en beoogde effectuering van de fusie

De beoogde datum voor het *fusiebesluit* was oorspronkelijk 1 augustus 2020, maar is voor de FER 2.0 opgeschoven naar 1 september 2020.

Zaken die na fusiedatum nog uitgevoerd moeten worden

In de FER 2.0 staat beschreven wat de mogelijke (rechtspouse) gevolgen voor het personeel van de drie betrokken scholen zijn, welke gevolgen er zijn voor ouders en leerlingen, welke gevolgen er zijn voor de diversiteit en de keuzevrijheid ten aanzien van het onderwijs en welke financiële en niet financiële baten en lasten betrekking hebben op de fusie.

Markering afspraken

Bij een deel van deze gevolgen (en op andere plekken in deze FER 2.0) staat een 'v'. Dit houdt in dat er sprake is van een afspraak. Daar waar die afspraken gelden voor uitvoering na de beoogde fusiedatum, dan is dat aan te merken als iets dat na fusiedatum verder uitgewerkt wordt.

2. Motieven en doelen voor de fusie

2.1 Motieven voor de fusie

Belangrijke motieven voor het bestuur van mijnplein zijn de constatering uit het 'Rapport Krimp'. Op hoofdlijnen:

- ▶ Er is een terugloop van het leerlingaantal op de mijnpleinscholen m.u.v. KBS de Bongerd.
- ▶ Er is sprake van relatief oude schoolgebouwen waardoor de onderhoudslast hoog ligt.
- ▶ Er is sprake van disbalans in de ruimtebehoefte van de drie scholen.

Daarnaast zijn er voor het bestuur van mijnplein belangrijke aanvullende motieven:

- ▶ De huidige gebouwen passen niet meer bij de huidige onderwijskundige ontwikkeling.
- ▶ De stichting mijnplein en haar scholen hebben zich verbonden aan de strategische agenda 2018-2022. Om dit te kunnen realiseren moeten scholen goed gefaciliteerd worden. Dit geldt voor mensen en middelen. Werkdruk en financiële druk mogen deze ontwikkeling niet in de weg staan.

2.1.1 De oorspronkelijke opdracht versus het 3-1 scenario

Aanvankelijk is het bestuur uitgegaan van het '3-2' scenario. De drie mijnplein-scholen zouden opgaan in twee scholen, elk met een onderscheidend concept. Niet lang daarna is, op basis van het 'Rapport Krimp' en het specifieke verzoek van de gemeente Olst-Wijhe, de opdracht uitgebreid met een tweede variant, het '2-1 met locatie Boerhaar' scenario. Daardoor ontstond er een tweeledige opdracht:

- ▶ bepalen welk scenario de voorkeur zou krijgen;
- ▶ het uitwerken van het scenario in een fusie-effectrapportage.

Deze onderzoeksopdracht is met inbreng van de drie medezeggenschapsraden vervat in een projectplan. Vervolgens is een werkgroep bestaande uit de drie schooldirecteuren van de drie betrokken scholen (vanaf nu: Werkgroep Onderwijs) gevraagd de mogelijkheden en de gevolgen van beide scenario's in beeld te brengen.

De Werkgroep Onderwijs gaf al snel aan dat het uitvoeren van deze dubbele opdracht complex was. Enerzijds lag de complexiteit op het gebied van de identiteit en op het gebied van onderscheidende concepten. Anderzijds betrof de complexiteit het locatievraagstuk, een opdracht die feitelijk bij een andere werkgroep binnen het totale project 'Scholen voor morgen' belegd was. Dit is destijds ook door het bestuur bevestigd, waarna de Werkgroep Onderwijs de samenvoeging uitsluitend vanuit onderwijskundig oogpunt heeft benaderd.

De Werkgroep Onderwijs constateerde dat de drie scholen qua onderwijsvisie en –concept dicht bij elkaar zaten. Het inrichten van twee onderscheidende concepten op twee locaties bleek lastig in te vullen. Daarbij leidden onderlinge gesprekken tussen de Werkgroep Onderwijs, de onderwijsteams en de ouders tot de conclusie om van drie naar één school te gaan.

De Werkgroep Onderwijs heeft in een vroeg stadium van het onderzoek aan het bestuur voorgelegd om niet van drie naar twee, maar om van drie naar één school te gaan, omdat er (op hoofdlijnen):

- ▶ binnen de drie scholen veel overeenstemming is op de visie op het pedagogisch-didactisch handelen;
- ▶ binnen de drie teams snel sprake was van enthousiasme over de in de gesprekken ontstane missie, visie en kernwaarden;
- ▶ bij ouders steun bleek te zijn voor een gezamenlijk onderwijsconcept.

Hierdoor heeft de Werkgroep Onderwijs vanuit zijn onderwijsinhoudelijke opdracht het bestuur geadviseerd te besluiten om het scenario van drie naar één verder uit te voeren. Het bestuur is daarin meegegaan. Achteraf heeft het bestuur moeten constateren dat vanuit dit enthousiasme

onvoldoende aandacht is geweest voor de communicatie met bijvoorbeeld de drie medezeggenschapsraden omtrent dit min of meer organische ontwikkeltraject. Vandaar dat het bestuur het ook terecht heeft gevonden dat de drie medezeggenschapsraden geen instemming hebben kunnen geven op de oorspronkelijk fusie-effectrapportage.

In afstemming met de drie medezeggenschapsraden heeft het bestuur aan de Werkgroep Onderwijs gevraagd om de onderwijsinhoudelijk gronden verder te expliciteren waarom de keuze voor het scenario van drie naar één de meest juiste is. Deze opdracht heeft geleid tot twee documenten van de Werkgroep Onderwijs:

- ▶ 'Uitwerking en nadere concretisering van hoofdstuk 5'
- ▶ 'Argumentatie één school mijnplein Wijhe'

Beide documenten worden vanaf nu het 'Document Argumentatie' genoemd en beiden zijn bijgevoegd als bijlage 1. Dit 'Document Argumentatie' wordt door het bestuur van harte onderschreven en geldt als belangrijk motief om tot de voorgestelde fusie tussen de PCB Matzer, KBS St. Jozef en KBS de Bongerd te komen.

2.2 Doelen voor de fusie

Geredeneerd vanuit de motieven komt het bestuur van mijnplein tot de volgende doelstellingen voor de fusie:

2.2.1 Kwalitatieve doelstellingen

- 1 Zorgdragen dat op de scholen van mijnplein (in dit specifieke geval de scholen in Wijhe) structureel goed onderwijs wordt gegeven.
- 2 Zorgdragen dat er een aanbod van onderwijs in Wijhe ontstaat dat op het gebied van identiteit én op het gebied van pedagogisch en didactisch concept past bij de huidige doelgroep van de drie scholen, als ook bij zo veel mogelijk ouders met kinderen in de nog niet leerplichtige leeftijdscategorie als ook bij toekomstige ouders.
- 3 Zorgdragen voor een passend onderwijsaanbod in nauwe samenwerking met aanverwante partners.
- 4 Zorgdragen voor keuzevrijheid en diversiteit van het onderwijsaanbod door optimale samenwerking met onderwijspartners met een onderwijsaanbod gestoeld op een andere identiteit.
- 5 Zorgdragen voor een onderwijsomgeving waar niet alleen de leerlingen optimaal kunnen presteren, maar waar ook het personeel van mijnplein zo goed mogelijke werkomstandigheden en ontwikkelmogelijkheden kan ervaren.

2.2.2 Kwantitatieve doelstellingen

Daarnaast hanteert het bestuur de volgende kwantitatieve doelstellingen

- 1 Alle scholen van mijnplein moeten toekomstbestendig gemaakt worden door ze voldoende omvang te geven en ze over goede duurzame en passende huisvesting te laten beschikken.
- 2 De betrokken scholen financieel gezond te maken en ervoor zorgen dat ze in de toekomst voldoende baten hebben om de lasten te kunnen dragen.
- 3 De school moet minimaal 12 jaar lang een leerlingaantal hebben dat boven de opheffingsnorm⁴ ligt en bijdraagt aan het mogelijk in stand houden van mijnpleinscholen via de gemiddelde schoolgrootte systematiek.

⁴ De opheffingsnorm (ook wel 'instandhoudingsnorm') voor Olst-Wijhe bedraagt 45 leerlingen.

3. Communicatie over de fusie

3.1 Wijze waarop de drie medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken

3.1.1 Betrokkenheid drie medezeggenschapsraden

Alle drie medezeggenschapsraden zijn aan het begin van het fusietraject betrokken. Het fusietraject is gestart in 2018. De drie medezeggenschapsraden zijn geïnformeerd over het traject, de wijze van besluitvorming en de bevoegdheden van de drie medezeggenschapsraden hierin. Gedurende het traject zijn de drie medezeggenschapsraden betrokken en hebben de drie medezeggenschapsraden op basis van een eerste concept-FER adviezen meegegeven aan het bestuur van mijnplein.

3.1.2 Adviezen medezeggenschapsraad inzake scenario's/alternatieven

De gemeente Olst-Wijhe heeft in een vroeg stadium gevraagd een toevoeging te doen op de onderzoeksopdracht. Als resultaat is het tweede deel van de onderzoeksvraag zoals genoemd in paragraaf 1.2 toegevoegd.

Op grond van een eerste concept-FER hebben de drie medezeggenschapsraden gezamenlijk geadviseerd om de FER beter te onderbouwen dan wel om bij het proces om de FER te schrijven professionele ondersteuning te betrekken.

Deze adviezen hebben niet geleid tot een FER waar de drie medezeggenschapsraden mee in konden stemmen. Het niet -instemmen is terug te leiden tot de volgende aspecten:⁵

- ▶ de FER sluit niet aan bij de oorspronkelijke opdracht;
- ▶ er is onvoldoende aannemelijk gemaakt waarom is afgeweken van de oorspronkelijke opdracht;⁶
- ▶ de gevolgen op het gebied van o.a. financiën, verkeersveiligheid, communicatie en concept zijn onvoldoende in beeld gebracht;
- ▶ uit de FER blijkt niet hoe het onderscheidend schoolconcept er uit ziet en hoe het onderwijsconcept zich verhoudt tot het openbaar onderwijs in Wijhe (vraagstuk diversiteit);
- ▶ er mist een onderzoek naar het scenario twee aparte scholen, twee onderscheidende concepten;
- ▶ er is onduidelijkheid over het tijdpad en de gevolgen bij oplevering nieuwbouw na fusiedatum.

3.1.3 Communicatie bestuur en de drie medezeggenschapsraden

In de periode om te komen tot de eerste FER is er op verschillende wijzen contact geweest tussen de drie medezeggenschapsraden en het bestuur. Na aanvankelijk wat stroef contact is in het voorjaar van 2020 een nieuwe start gemaakt.

3.2 Wijze waarop de raad van toezicht is en wordt betrokken

De raad van toezicht van mijnplein is door het bestuur gedurende het fusietraject op de hoogte gebracht van het voornemen tot fusie. De raad van toezicht heeft voorafgaande aan de besluitvorming door het college van bestuur geoordeeld dat dit voornemen past in de huidige ontwikkelingen van mijnplein en heeft uiteindelijk vastgesteld voldoende meegenomen te zijn in het proces.

⁵ Het betreft hier een dwarsanalyse van de brieven van de individuele medezeggenschapsraden waarin ze aangaven niet in te kunnen stemmen. Dit zal niet voor elke medezeggenschapsraad afzonderlijk compleet zijn.

⁶ Brief medezeggenschapsraad de Bongerd, Reactie op voorgenomen besluit college van bestuur mijnplein, Project Scholen voor Morgen, 7-10-2019, p. 2. Idem brief KBS St Jozef en PCB Matzer

3.3 Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken

Het personeel van de school en de ouders zijn ten tijde van het opstellen van de eerste fusie-effectrapportage uitgenodigd om deel te nemen aan een aantal klankbordavonden en ouderavonden. Binnen deze bijeenkomsten is vooral ingezoomd op het ontdekken van het gezamenlijk draagvlak op het gebied van kernwaarden en visie op het onderwijs. Het opstellen van de FER 2.0 is vooral een exercitie waarin een aantal zaken verder verduidelijkt wordt. Daarom is het vooral een traject waarbij bestuur, de Werkgroep Onderwijs en de drie medezeggenschapsraden betrokken zijn, los van de mogelijkheden die de drie medezeggenschapsraden hebben om ook in dit traject hun achterban te betrekken.

3.4 Wijze waarop externe belanghebbenden zijn betrokken

Deze beoogde fusie is onderdeel van een breed traject inzake het 'Rapport Krimp'. Kortweg wordt hier verwezen naar deze rapportage om de fusie in het bredere perspectief van het vraagstuk 'Scholen voor morgen' te bezien. De rapportage was destijds als bijlage bij de eerste fusie-effectrapportage gevoegd en derhalve niet meer bij de FER 2.0 gevoegd.

4. Herstelopdracht en aanvullend scenario-onderzoek

4.1 Inleiding scenario-onderzoek

In dit hoofdstuk wordt ingezoomd op het onderdeel ‘scenario-onderzoek’, en is een aanvulling op het ‘Document Argumentatie’.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële aspecten en gevolgen per scenario en aspecten met betrekking tot de gebouwen/nieuwbouw. Omdat dit hoofdstuk financiële doorrekeningen bevat, wordt in het verplichte hoofdstuk “Financiële baten en lasten” volstaan met een verwijzing naar dit hoofdstuk.

Voor de duiding van de onderwijskundige aspecten wordt verwezen naar paragraaf 5.4.1 en het ‘Document Argumentatie’ in bijlage 1.

4.2 Aanvullende zaken van belang bij de scenario-bepaling

Naast de onderwijskundige afwegingen die de Werkgroep Onderwijs in de eerste FER en in het ‘Document Argumentatie’ uiteen heeft gezet, zijn onderstaande zaken mede van belang voor de scenariokeuze:

- ▶ De nieuwbouwplannen van de gemeente om één onderwijslocatie te realiseren in Wijhe met gezamenlijke huisvesting voor het bijzonder primair onderwijs, openbaar primair onderwijs en kinderopvang in de directie nabijheid van het voortgezet onderwijs en sportaccommodaties (SPOC-locatie).
- ▶ De nieuwbouwplannen van de gemeente hebben te maken met de gemiddelde functionele levensduur van een schoolgebouw van 25 tot 30 jaar⁷ en de verantwoording van de gemeente voor huisvesting van scholen. De schoolgebouwen komen alle drie in aanmerking voor vervanging/renovatie (het gebouw van KBS de Bongerd stamt uit 1946, uitbreiding/renovatie in 2008, KBS St. Jozef uit 1991, PCB Matzer uit 1990 met uitbreiding in 2009).
- ▶ De gemeente wacht op besluitvorming van mijnplein over het aantal scholen en leerlingen voordat gestart wordt met de planvorming en besluitvorming voor nieuwbouw.
- ▶ De scholen van het openbaar onderwijs zijn al gefuseerd en wachten op huisvesting op de SPOC-locatie. Hoe langer de nieuwbouw op zich laat wachten, hoe negatiever de exploitatie voor de onderwijsinstellingen.
- ▶ De tijdelijke fusieregeling van het rijk, waarmee het verlies op formatiebudgetten 6 jaar lang 100% wordt gecompenseerd bij scholenfusie, loopt tot en met 31 juli 2022⁸ (1 augustus 2021 is de laatste fusiedatum die recht geeft op deze tijdelijke regeling). Ook fusies van 1 augustus 2022 geven recht op 6 jaar lang 100% compensatie. Vanaf 1 augustus 2023 is een iets soberdere fusieregeling van kracht.

Let op: De fusieregeling compenseert niet het verlies in bekostiging op de materiële bekostiging bij fusie. Dit heeft tot gevolg dat een fusie financieel gezien pas rendabel is als de samengevoegde school/scholen in één gebouw gehuisvest zijn.

4.3 De huidige situatie

Om tot een goed vergelijk te komen, wordt eerst de huidige situatie in beeld gebracht. Uit de conceptcijfers 2019 blijkt dat alle drie de scholen een negatief resultaat hebben gerealiseerd in 2019.

⁷ <https://www.ruimte-ok.nl/onderwerpen/levensduurdenken>

⁸ Bron: Regeling bijzondere bekostiging bij fusie en opheffing van scholen in het primair [...] en beleidsregel interpretatie samenvoeging in WPO en WEC, 25-5-2019, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039605/2019-05-25/0>

Resultaat 2019	Matzer	Jozef	de Bongerd
leerlingen onderbouw 1-10-19	57	69	104
leerlingen bovenbouw 1-10-19	62	58	78
resultaat 2019	-1.330	-71.971	-15.905

Bij de verdeling van middelen over de scholen gaat mijnplein uit van onderlinge solidariteit. In de meerjarenbegrotingen van de scholen van mijnplein is dat terug te zien in de begrote bekostiging voor de formatie en in de begrote loonkosten. Beide zijn gebaseerd op de gemiddelde personele last (GLE) van mijnplein en niet op de daadwerkelijke formatiebudgetten en loonkosten per school. De begrote resultaten van de drie scholen zijn positief de komende jaren bij deze systematiek.

Als we de meerjarenbegroting doorrekenen met de door het rijk berekende formatiebudgetten en de loonkosten op basis van de functie-indeling en bijbehorende salaristabellen, dan zien de begrote resultaten er als volgt uit.

Resultaat meerjarenbegroting	2020	2021	2022	2023	2024
Matzer: leerlingen t-1	119	116	107	108	105
Matzer: fte OP	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
Matzer: leerling-OP ratio	20	18	18	18	16
Matzer: resultaat	2.904	-30.933	-62.046	-84.762	-70.051
Jozef: leerlingen t-1	127	126	128	131	130
Jozef: fte OP	6,33	6,33	6,33	6,33	6,33
Jozef: leerling-OP ratio	20	20	21	21	
Jozef: resultaat	9.751	2.816	-588	-3.659	-20.528
de Bongerd: leerlingen t-1	182	182	182	185	184
de Bongerd: fte OP	8,84	8,84	8,84	8,84	8,84
de Bongerd: leerling-OP ratio	21	21	21	21	20
de Bongerd: resultaat	8.176	-22.489	-44.264	-50.426	-23.316

Doordat in bovenstaande doorrekening geen rekening is gehouden met eventuele taakstellingen in de formatie, worden de resultaten na 2020 negatief (m.u.v. een klein positief resultaat in 2021 bij de KBS St. Jozef).

Uit deze cijfers kunnen we concluderen dat de scholen, zonder bezuinigingen op de formatie, een groter beslag leggen op het stichtingsbrede budget.

4.4 Financiële vergelijking van scenario's

In deze paragraaf vergelijken we de financiën van de huidige situatie met 3 aparte scholen met:

- a een fusie van twee scholen (PCB Matzer en KBS St. Jozef gehuisvest op de SPOC locatie). KBS de Bongerd blijft op locatie Boerhaar met een eigen brinnummer;
- b een fusie van drie scholen gehuisvest op de SPOC locatie.

De financiële verschillen tussen de scenario's ontstaan zowel aan de batenkant als aan de lastenkant:

- 1 in de rijksbaten voor de formatie, vanwege het verschil in vaste voet, kleinscholentoeslag, directietoeslag;
- 2 in fusiefaciliteiten ter compensatie van de verschillen genoemd bij punt 1;
- 3 in de materiële bekostiging, vanwege het verschil in vaste voet;
- 4 in personele lasten, vanwege groeps grootte en het benodigde aantal leerkrachten en directeuren⁹;

⁹ Voor omvang directie zie paragraaf 5.4

- 5 in de huisvestingslasten, afhankelijk van het aantal gebouwen (energie, schoonmaak, onderhoud).

We berekenen de verschillen van de punten 1 t/m 5. Voor 1 en 2 gebruiken we het rekenmodel fusiefaciliteiten van de PO-Raad. Voor punt 3 het begrotingsmodel van de PO-Raad. Voor punt 4 doen we een aanname m.b.t. het aantal groepen o.b.v. de verdeling van leerlingen qua leeftijd van de scholen. Voor punt 5 gaan we uit van bijlage 7 financiële onderbouwing FER met het onderzoek naar de huisvestingslasten.

Voor de berekening gaan we uit van een eventuele scholenfusie per 1 augustus 2021. Dit betekent dat we de baten doorrekenen voor schooljaar 2020/2021 en kalenderjaar 2021, met teldatum 1-10-2020. De doorrekening van de lasten vindt plaats op basis van de lasten in de meerjarenbegrotingen van de scholen.

De uitgangspunten voor de berekening zijn de volgende:

Gegevens fusieberekening o.b.v. 1-10-2020	Jozef-school	Matzer	De Bongerd	Jozef en Matzer samen	3 scholen samen
aantal leerlingen	126	116	182	242	424
gewogen gemiddelde leeftijd (GGL)	36	43	37	39,40	38,40
achterstandscore	0	0	0	0	0
WTF OP (bruto)	7	6,60	9,7	13,60	23,30
Aantal groepen	7	7	9	12	19
GPL 1 fte OP	73.000	73.000	73.000	73.000	73.000
GPL 1 fte DIR	85.000	85.000	85.000	85.000	170.000
Substantieel aantal leerlingen gaat over naar fusieschool	ja	ja	ja		

De bedragen van de scenario's zien er als volgt uit:

Schooljaar 2021/2022 - kalenderjaar 2021	Jozef-school	Matzer	De Bongerd	Totaal 3 aparte scholen	Jozef en Matzer samen	3 scholen samen
Formatiebudget	485.253	484.276	654.493	1.624.022	888.493	1.510.016
Fusiefaciliteiten					82.326	115.853
Rijksbaten materieel kalenderjaar 2021	116.943	107.710	150.388	375.040	185.205	306.115
Personele lasten groepsformatie en directie	596.000	596.000	742.000	1.934.000	961.000	1.557.000
Energie, schoonmaak, onderhoudslasten	112.395	89.452	80.259	282.106	136.942	80.388

Dit levert het volgende verschillenoverzicht op:

Vershil t.o.v. huidige situatie = 3 aparte scholen	Vershil met 2 scholen samen	Vershil met 3 scholen samen	Vershil tussen fusie 2 en 3 scholen
Formatiebudget	-81.036 lagere baten	-114.006 lagere baten	-32.970 lagere baten
Fusiefaciliteiten	82.326 hogere baten	115.853 hogere baten	33.527 hogere baten
Rijksbaten materieel kalenderjaar 2021	-39.448 lagere baten	-68.925 lagere baten	-29.478 lagere baten
Personele lasten groepsformatie en directie	-231.000 lagere lasten	-377.000 lagere lasten	-146.000 lagere lasten
Energie, schoonmaak, onderhoudslasten	-64.905 lagere lasten	-201.718 lagere lasten	-136.813 lagere lasten
Totaal	257.748 beter resultaat	511.640 beter resultaat	253.892 beter resultaat fusie 3 scholen

Uit dit overzicht blijkt, dat de fusie van drie scholen op één locatie financieel gezien het gunstigste is met een beter resultaat van jaarlijks € 511.640 ten opzichte van de huidige situatie.

4.4.1 Invloed locatie en invloed fusiefaciliteitenregeling

De nieuwe locatie waar 2 of 3 scholen samen gehuisvest kunnen worden, moet echter nog gebouwd worden. Dit betekent dat de bezuinigingen op de groepsformatie, directie en huisvestingslasten bij een fusie nog niet gerealiseerd kunnen worden als er geen sprake is van huisvesting op de nieuwe locatie. Een fusie zonder verhuizing naar één locatie is financieel gezien nadeliger dan de huidige situatie met 3 scholen, omdat door fusie het vaste bedrag in de materiële component (vaste voet)

twee keer verdwijnt en de fusiefaciliteitenregeling niet voorziet in een compensatie van lagere materiële baten door fusie. Dit scheelt bij een fusie van 2 scholen bijna € 40.000 per jaar en bij een fusie van drie scholen bijna € 70.000 per jaar (zie bovenstaande tabel: rijksbaten materieel kalenderjaar 2021).

Verder speelt mee, dat de regeling fusiefaciliteiten het gunstigste is bij fusies tot 1 augustus 2023. Dan wordt zes jaar lang 100% van het verschil in formatiebudget gecompenseerd. Vanaf 1 augustus 2023 geldt een afbouwregeling. Een fusie op 1 augustus 2023 geeft recht op 100%, 100%, 100%, 100%, 20% fusiecompensatie.

4.4.2 Fusiemoment

Financieel gezien is het het gunstigste om te fuseren op het moment dat de SPOC locatie gereed is. Stel dat dit op 1 augustus 2023 het geval is dan ziet het financiële plaatje van de verschillende varianten er als volgt uit:

Financiële doorrekening in de tijd	1-aug-20 2021	1-aug-21 2022	1-aug-22 2023	1-aug-23 2024	Totaal
Resultaat 3 aparte scholen (huidige situatie)	-50.606	-106.898	-138.847	-113.895	-410.246
Resultaat Matzer en Jozef fuseren, maar 3 locaties	-90.054	-146.346	-178.294	-153.342	-568.036
Resultaat 3 scholen fuseren, maar 3 locaties	-119.531	-175.824	-207.772	-182.820	-685.947
Resultaat 2 scholen fuseren 1 aug 21, bongerd 1 aug 23, 2 locaties in 2023	-90.054	-146.346	-178.294	-8.689	-423.382
Resultaat 3 scholen fuseren 1 aug 23 op 1 locatie	-50.606	-106.898	-138.847	395.898	99.547

De fusiefaciliteiten zijn de volgende:

Financiële doorrekening in de tijd	fusiefaciliteiten				
	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28
2 scholen fuseren 1 aug 21, bongerd 1 aug 23, 2 locaties in 2023	33.527	33.527	33.527	33.527	0
3 scholen fuseren 1 aug 23 op 1 locatie	115.853	115.853	115.853	115.853	23.171

De fusiefaciliteiten zijn lager in het scenario dat KBS de Bongerd later fuseert, omdat de fusiefaciliteiten van de eerste fusie stoppen op het moment dat de school weer fuseert.

4.5 Conclusie

Uit bovenstaande is op te maken dat het samengaan van de drie scholen op één locatie het meest gunstig is. Dit wordt vooral bereikt door een gunstig effect op:

- ▶ de personele lasten door een efficiëntere groeipindel en teambezetting;
- ▶ de onderhoudslasten die bij nieuwbouw substantieel lager worden dan in de huidige situatie of in de situatie waarin Boerhaar blijft bestaan als locatie;

Het gunstige resultaat wordt ook bereikt door een hogere fusiecompensatie gedurende zes jaar bij een fusie van drie scholen t.o.v. een fusie van twee scholen. Maar dit budget is:

- ▶ tijdelijk, na zes jaar stopt deze compensatie;
- ▶ vooral bedoeld om de effecten van de fusie te bekostigen. In de regel wordt dit budget gebruikt om in zes jaar tijd de formatie van de school in verhouding te brengen tot het leerlingaantal. In de huidige situatie van personele tekorten zien we overigens dat schoolbesturen vaak al in één á twee jaar in staat zijn om de formatie terug te brengen naar een passende omvang. In dat geval kan en mag de fusiecompensatieregeling door het bestuur ook op een andere wijze ingezet worden.

Naast deze conclusie op het gebied van gebouw en financiën is de Werkgroep Onderwijs al eerder met de conclusie gekomen dat fusie van drie naar één school vanuit onderwijskundig perspectief de meest wenselijke optie is.

Op grond van deze conclusie worden de volgende afspraken gemaakt:

Afspraak:

Op grond van deze conclusie:

- ✓ concludeert het bestuur, dat het op financiële gronden alleen maar acceptabel is om de drie scholen te fuseren tot één school.
- ✓ concludeert het bestuur dat dit aansluit bij de bevindingen van de Werkgroep Onderwijs in bijlage 1.

besluit het bestuur:

- ✓ om met de gemeente Olst-Wijhe de gesprekken aan te gaan voor nieuwbouw op de SPOC-locatie.
- ✓ dat als de drie medezeggenschapsraden het bestuur vragen in te stemmen met het instellen van een themaraad met betrekking tot de beoogde nieuwbouw, met vertegenwoordigers uit de drie medezeggenschapsraden, dan zal het bestuur dat toestaan en de themaraad opnemen in het medezeggenschapsstatuut.
- ✓ dat de fusiecompensatieregeling in eerste instantie ingezet wordt om de personele gevolgen van de fusie te bekostigen. Vervolgens wordt jaarlijks in overleg met de directie en de PMR van de fusieschool op basis van het formatieplan bekeken of, en welk deel van de compensatie nog gebruikt moet worden voor deze gevolgen. Daarnaast bespreekt het bestuur jaarlijks met de directie en de PMR de ruimte die nodig is om te investeren in de borging van het nieuwe onderwijskundige concept, waarbij de niet ingezette fusiecompensatiemiddelen voor dit doel ingezet kunnen worden.

5. Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat

5.1 Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie

De scholenfusie heeft geen invloed op de rechtspersoon na fusie, omdat de samengevoegde scholen onderdeel blijven van Stichting mijnplein.

5.2 Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders

5.2.1 Gevolgen voor de betrokkenheid van het personeel

De fusie verandert niets aan de betrokkenheid van het personeel. De drie scholen zijn organisatorisch identiek ingericht. Samenvoeging verandert daar niets aan.

5.2.2 Gevolgen arbeidsvoorwaarden

Het gaat om een fusie tussen drie scholen van hetzelfde bestuur. Al het personeel, met vaste of tijdelijke benoeming, heeft een arbeidsovereenkomst op bestuursniveau (bestuursbenoeming). Dit is geregeld in de cao primair onderwijs. Een bestuursbenoeming houdt in dat het personeel niet in dienst is van een school, maar van een bestuur. Het personeel kan daarmee tewerkgesteld worden op elke school binnen het bestuur. In principe is het uitgangspunt dat elk personeelslid dat nu verbonden is aan één van de drie scholen tewerkgesteld wordt op de fusieschool. Daartoe gelden onderstaande afspraken:

- ✓ als gevolg van deze fusie verandert er niets op het gebied van de arbeidsvoorwaarden;
- ✓ als gevolg van de fusie vindt er geen ontslag en/of benoeming plaats. Al het personeel behoudt met alle rechten en plichten zijn benoeming bij mijnplein;
- ✓ er wijzigt, als gevolg van de fusie ook niets in het salaris en/of aanvullende arbeidsvoorwaarden;
- ✓ in de eerste twee schooljaren na de effectuering van de fusie wordt de formatieve omvang van de school geleidelijk gerelateerd aan de formatieve uitgangspunten van mijnplein.

5.2.3 Gevolgen voor het personeelsbeleid

Personeelsbeleid op stichtingsniveau

Mijnplein hanteert stichtingsbreed personeelsbeleid. Hierin verandert niets als gevolg van de fusie. Derhalve is hierover verder niets opgenomen in de fusie-effectrapportage. Wijzigingen in het personeelsbeleid op stichtingsniveau zijn niet aan te merken als veranderingen als gevolg van de fusie. Bij dergelijke wijzigingen zal de gemeenschappelijke medezeggenschapraad mogelijke advies- en/of instemmingsbevoegdheden uitoefenen.

Afspraken:

- ✓ als gevolg van de fusie wijzigt er niets in het stichtingsbrede personeelsbeleid;
- ✓ op dit moment is mijnplein een stichting voor katholiek, protestants-christelijk en algemeen bijzonder onderwijs. Stichtingsbreed zijn er bij de fusie tot mijnplein, afspraken gemaakt voor het personeel inzake identiteitsvraagstukken. De fusie uit deze FER 2.0 verandert daar niets aan voor het personeel.

Personeelsbeleid op schoolniveau

In de cao primair onderwijs is opgenomen dat er op schoolniveau afspraken gemaakt worden in het kader van het 'werkverdelingsplan'.

Derhalve kunnen er verschillen zitten in de uitgangspunten van de werkverdelingsplannen van de drie scholen. Volgens de CAO-PO¹⁰ moet dit werkverdelingsplan jaarlijks opnieuw vastgesteld worden. Voor de beoogde fusieschool wordt de volgende **afpraak** gemaakt:

- ✓ Uiterlijk in de maand juni, voorafgaand aan de werkelijk fusiedatum, wordt één werkverdelingsplan opgesteld door de drie teams in onderling overleg. De drie medezeggenschapsraden komt dan nog éénmaal het instemmingrecht toe. Dit werkverdelingsplan geldt voor het eerste schooljaar van de fusieschool. Na fusie komt er één medezeggenschapsraad (zie paragraaf 5.6) voor de beoogde fusieschool. De PMR heeft op het eind van het eerste fusiejaar (en latere jaren) het instemmingsrecht voor het werkverdelingsplan.

5.3 Gevolgen voor het management op de scholen

Op dit moment is er sprake van één schooldirecteur op elk van de scholen. Voor de nieuwe fusieschool is vanaf het moment dat er vanuit één locatie geopereerd wordt, nog slechts één directeur noodzakelijk.

Afspraken:

- ✓ het bestuur van mijnplein maakt met de directeuren op het moment dat het fusiebesluit genomen is, een afspraak over de invulling van de directiefunctie voor de beoogde fusieschool. Voorafgaand aan deze afspraak overlegt het bestuur met de vakcentrales in het kader van het decentraal georganiseerd overleg¹¹ (DGO) over de rechtspositionele gevolgen die als gevolg van deze fusie zouden kunnen ontstaan. Het oordeel van het DGO wordt betrokken bij de afspraak zoals hierboven genoemd. De geledingen van de drie medezeggenschapsraden worden over de uitkomst van het DGO geïnformeerd;
- ✓ het bestuur draagt er zorg voor dat voorafgaand aan de effectivering van de fusie sluitende afspraken gemaakt zijn met de drie huidige directeuren over hun toekomst;
- ✓ de beoogde directeur bepaalt in de harmonisatiefase (zie paragraaf 1.2.3.) in overleg met de huidige directeuren en de drie medezeggenschapsraden, conform de Wet medezeggenschap op scholen, de onderliggende managementstructuur, in relatie tot het schoolformatieplan. Hierbij heeft de medezeggenschapsraad een adviesrecht.

5.4 Gevolgen van de fusie voor ouders/leerlingen

5.4.1 Onderwijskundige veranderingen/aanpassingen

Op hoofdlijnen ontstaat door de fusie een school met het volgende concept:

Pedagogiek

In het onderwijsconcept markeert de Werkgroep Onderwijs een aantal belangrijke pedagogische uitgangspunten:

- ▶ Het is van belang dat bij de leerling het besef groeit (en bij het team het besef aanwezig is) dat de school onderdeel is van een groter geheel. Daarbij gaat het concept uit van het leren van omgangsvormen en waarden van zowel de school als de buurt en de samenleving.
- ▶ De klas/de groep is een veilige plaats voor de leerling. Daarbij geldt uitdrukkelijk dat dit niet alleen de verantwoordelijkheid is voor de groepsleerkracht van dat moment. Elk teamlid is voor elk kind verantwoordelijk. “De leerling is onze leerling!”
- ▶ De leerling moet verschillende ervaring kunnen opdoen in de lesstof, soms de ervaring “makkelijk”, soms “moeilijk”. Daarnaast is het van belang dat de leerlingen niet aangemoedigd worden tot onderlinge vergelijking (concurrentie met anderen), maar tot een vergelijking met de eigen lesstof en de eigen doelen (confrontatie/uitdaging met jezelf).

¹⁰ CAO-PO 2019/2020, artikel 2.2

¹¹ Zie paragraaf 13.1 en 13.2 lid 5a. van de CAO-PO 2019/2020

Deze pedagogische visie wordt uitgewerkt met behulp van onderstaande didactiek, werkvormen en groepsorganisaties.

Didactiek

Volgend op de pedagogische visie zijn onderstaande didactische uitgangspunten van belang:

- ▶ De leerlingen worden gestimuleerd tot het stellen van eigen onderzoeksvragen. Daarbij is het belangrijk dat:
 - de leerling werkt in groepen van dicht bij elkaar liggende niveaus. Deze groepen worden verschillende keren per jaar vastgesteld;
 - hierdoor de stap naar het 'aansluitende niveau', de naaste zone van ontwikkeling gestimuleerd wordt.
- ▶ In deze didactische benadering is de leerkracht meer coach dan docent (in de zin van kennis overdragen). De leerling volgt zijn/haar eigen leerlijn en geeft in principe zelf de vervolgstap aan of wordt hiertoe uitgedaagd door de leerkracht.

Onderwijsorganisatie en werkvormen

De didactiek vindt zijn uitwerking in drie hoofdlijnen:

- 1 Werken aan leerlijnen:
 - Dit zijn de doorlopende lijnen voor rekenen/taal/spelling, vanaf groep 5 aangevuld met strategieën voor begrijpend lezen en studievoordigheden;
- 2 Werken binnen thema's:
 - Hierin wordt gewerkt aan wereldoriëntatie, taalontwikkeling, woordenschat, leesstrategieën, stellen, presenteren en creatieve vorming;
- 3 Werken aan thuisgroepvallen:
 - Binnen de eigen thuisgroep wordt gewerkt aan sociaal emotionele vorming, verkeer, Engels, bewegingsonderwijs en diverse aspecten ten behoeve van de studievoordigheden ('leren leren').

Groepsindeling

De pedagogische visie, de didactische uitgangspunten en de onderwijsorganisatie/werkvormen leiden tot de volgende groepsindelingen:

- ▶ Aan de start van de dag komen de leerlingen samen in zgn. thuisgroepen.
 - Elke thuisgroep heeft een vaste leerkracht.
 - De leerling zit meerdere jaren in een thuisgroep. Deze groep wordt gefaseerd vernieuwd. De oudsten gaan naar volgende groep, aan de onderkant stromen nieuwe leerlingen in de thuisgroep in.
- ▶ Tijdens het werk in 'de leerlijnen' kunnen leerlingen, naast de eigen thuisgroepleerkracht ook begeleid worden door andere leerkrachten/vakspecialisten.
- ▶ Bij 'thematisch werken' wordt de leerling door meerdere teamleden begeleid.

Werkvormen

In het onderwijsconcept staat een aantal werkvormen centraal:

- ▶ Onderzoekend leren. De leerling wordt zoveel mogelijk uitgedaagd zelf oplossingen aan te dragen, informatie te vergaren en te verwerken.
- ▶ De buitenwereld wordt zoveel mogelijk naar binnen gehaald. Gestreefd wordt naar zoveel mogelijk leren vanuit de samenleving in plaats vanuit een methode.

- ▶ Werken in thema's. Dit bevordert verwondering en nieuwsgierigheid. Leerstofaanbod wordt in context, in samenhang, aangeboden, en wordt daardoor betekenisvoller. De themabepaling gebeurt bij voorkeur in samenspraak met de leerlingen.
- ▶ Leren wordt niet alleen stilzittend gedaan. Bewegen is van belang voor meerdere zaken, ook voor het leerproces. Dit is vervat in de term 'bewegend leren' en geldt als belangrijke werkvorm.

Verhouding tot bestaande concepten

Het nieuwe concept volgt op een logische wijze de concepten op de huidige scholen. Het beschrijven van één concept, in plaats van twee, zoals in de oorspronkelijke opdracht stond, is immers een gevolg geweest van de mate van gelijkheid in de bestaande onderwijsconcepten op de drie scholen.

Identiteit

De fusieschool ontstaat uit twee katholieke en één protestants-christelijke school. De fusieschool gaat uit van een christelijke identiteit waarbinnen zowel de katholieke ouders als de protestants-christelijke ouders zich moeten kunnen vinden. Belangrijke identiteitspijlers zijn:

- ▶ stilstaan bij de christelijke identiteit;
- ▶ viereen van de christelijke identiteit;
- ▶ omzien naar elkaar.

De school dient een plek te zijn waar ieder zich welkom, veilig en vertrouwd voelt, ongeacht afkomst en geloof.

Document Analyse

Bovenstaande beschrijving van het nieuwe concept en de identiteit is een beknopte beschrijving. Voor meer duiding verwijzen we naar het 'Document Analyse' in bijlage 1 en de eerste fusie effectrapportage waarin vooral de onderwijskundige aspecten van de fusie aan de orde zijn gekomen. Hierin staan uitgebreid de gevolgen voor de leerlingen en de ouders genoemd op het gebied van onderwijs en onderwijsconcept.

5.4.2 Ouderbetrokkenheid

De wijze waarop ouders betrokken zijn bij de scholen verschilt:

- ▶ Op KBS de Bongerd is er sprake van een oudervereniging, met als doel de samenwerking tussen ouders en school te bevorderen, onder andere door het helpen organiseren van allerlei activiteiten en het verrichten van hand- en spandiensten. Omdat deze vereniging (waarschijnlijk met volledige rechtsbevoegdheid) ook de ouderbijdrage int, zijn deze middelen te markeren als privaat vermogen en eigendom van de ouders. Bij de fusie dient in overleg met de oudervereniging hier een afspraak over gemaakt te worden. Daarnaast is op KBS de Bongerd een schoolcommissie actief. Deze groep van (in 2019) zeven ouders vervult de rol van klankbordgroep voor de directie. Bij fusie moet een afspraak gemaakt worden mét en óver deze schoolcommissie.
- ▶ Op de PCB Matzer is een stichting ouderraad actief. Deze raad helpt de school met het organiseren en begeleiden van diverse schoolactiviteiten rondom de feesten en niet curriculum gebonden activiteiten. Ook deze ouderraad is ondergebracht in een aparte rechtspersoon, dus ook in dit geval is er geen financiële betrokkenheid van mijnplein.
- ▶ Op KBS St. Jozef is er een ouderraad actief, via een vereniging en in die zin vergelijkbaar met de situatie op de Bongerd.

Afspraak:

✓ Bij fusie spreken de ouderverenigingen en de ouderstichting, voorafgaand aan de fusie-effectuering in onderling overleg vast of de fusieschool een oudervereniging of een ouderstichting

krijgt. In het geval er gekozen wordt voor een oudervereniging, dan wordt dat door het bestuur toegestaan mits er een vereniging komt met volledige rechtsbevoegdheid. Het private vermogen, als dat resteert na de effectuering van de fusie, van de oorspronkelijke verenigingen en stichting komt ten goede aan de nieuwe rechtspersoon.

5.5 Gevolgen voor de medezeggenschap

Op dit moment hebben alle drie scholen een eigen medezeggenschapsraad. Als gevolg van de fusie komt er op de nieuwe school één medezeggenschapsraad. Op de volgende wijze kan worden gewerkt aan de inrichting van een nieuwe medezeggenschapsraad:

- ▶ Mogelijkheid 1:
 - De drie medezeggenschapsraden schuiven voorlopig ineem en na één jaar neemt een aantal leden afscheid zodat weer wordt voldaan aan het aantal genoemd in het reglement. De medezeggenschapsraden bepalen in onderling overleg wie na één jaar de medezeggenschapsraden verlaat.
- ▶ Mogelijkheid 2:
 - De drie medezeggenschapsraden treden af en met verkiezingen komt er een nieuwe medezeggenschapsraad.
- ▶ Mogelijkheid 3:
 - Van de drie medezeggenschapsraden schuift een deel door naar de nieuwe medezeggenschapsraad zodat getalsmatig weer voldaan wordt aan de bepaling van het reglement.

Afspraak:

- ✓ het bestuur adviseert de drie medezeggenschapsraden om de integratie van de medezeggenschapsraden via mogelijkheid 1 uit te voeren. Dit levert de meeste continuïteit en behoud van expertise op. Als er tijdelijk een afwijking van aantal leden ontstaat ten opzichte van het reglement levert dat in de regel geen problemen op. Formeel kan deze tijdelijke afwijking ook opgenomen worden in het medezeggenschapsstatuut. Het bestuur zegt toe de formele afhandeling van het ineenschuiven te regelen. Mochten de drie medezeggenschapsraden voorafgaand aan de fusie liever mogelijkheid 2 of 3 kiezen, dan zal het bestuur daar volledig aan meewerken;
- ✓ bij het samensmelten van de drie medezeggenschapsraden treden de huidige voorzitters en secretarissen af en kiest de samengesmolten medezeggenschapsraad zelf weer een nieuwe voorzitter en secretaris en, indien het reglement dit voorschrijft, diens plaatsvervangers.

5.6 Gevolgen voor voorzieningen

De fusie heeft in directe zin geen gevolgen voor het aanbod en de bereikbaarheid van de voorzieningen en faciliteiten in brede zin. Dit komt omdat direct aansluitend aan het fusiebesluit een nieuwbouwtraject loopt. Dit nieuwbouwtraject heeft wel gevolgen voor de voorzieningen. In dit traject zal tijdens de inrichtingsfase aandacht zijn voor het 'programma van eisen'. Hierin heeft de medezeggenschapsraad van de fusieschool, en in aanloop naar de fusie, de drie medezeggenschapsraden van de betrokken scholen, een eigenstandige positie¹². Derhalve heeft het fusiebesluit geen rechtstreeks gevolg voor de voorzieningen.

5.7 Gevolgen voor schoolreserves

Wettelijk gezien is sprake van een stichtingsreserve. Mijnplein heeft de stichtingsreserve deels geormerkt naar de scholen op basis van de realisatie van de scholen. In deze werkwijze verandert niets door de fusie. Na fusie is sprake van één schoolreserve.

¹² Zie: VO-signaal, de rol van de mr in het bouwproces, VOION, 2016. De rol van de mr in het PO is identiek aan die van het VO.

6. Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid

6.1 Effecten van de fusie op de keuzevrijheid en diversiteit

Deze fusie zorgt ervoor dat het aantal scholen in Wijhe met twee scholen afneemt. Op dit moment is er sprake van twee katholieke scholen (KBS St. Jozef en KBS de Bongerd) en één protestant-christelijke school (PCB Matzer)

Onderzoek naar de verschillen tussen de drie scholen die betrokken zijn bij deze fusie levert op dat de verschillen klein zijn. Er is in de regel sprake van overeenkomende concepten en pedagogische didactische aanpakken.

6.2 Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio

Door de fusie verdwijnen er drie onderwijslocatie in Wijhe en komt er één onderwijslocatie voor terug bij het SPOC-Park. Dat betekent hemelsbreed een wijziging in de afstand die ouders/leerlingen afleggen naar de fusieschool:

- ▶ KBS St. Jozef t.o.v. SPOC: hemelsbreed 1,3 km over de weg: 1,7 km
- ▶ PCB Matzer t.o.v. SPOC: hemelsbreed 0,6 km over de weg: 1 km
- ▶ KBS de Bongerd t.o.v. SPOC: hemelsbreed 1,2 km over de weg: 2 km

Als gevolg hiervan kunnen, afhankelijk van het werkelijke woonadres van de leerlingen, de reisafstanden voor een deel van de leerlingen toenemen met maximaal 2 kilometer.

7. Kosten en baten van de fusie

7.1 Financiële kosten en baten

Uit de scenario-analyse in hoofdstuk 4 blijkt dat een fusie tussen drie scholen tot één school vanuit financieel oogpunt de voorkeur heeft. Omdat deze analyse eerder in het rapport aan de orde komt, wordt het hier niet herhaald, maar volstaan we met de verwijzing naar hoofdstuk 4.

8. Evaluatie van de fusie

8.1 Evaluatie van de fusie

Afspraak:

✓ Er is voorzien in drie evaluatiemomenten:

December 2021:¹³

Naast een eerste algemeen oordeel over het effect van de fusie wordt er specifiek gekeken naar het plan om de kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen te behalen

Juni 2022:

Naast een algemeen oordeel over het effect van de fusie wordt specifiek gekeken naar de volgende punten:

- 1 Zijn de gekwantificeerde doelen behaald?
- 2 Welk oordeel past bij de kwalitatieve doelstellingen?
- 3 Zijn alle aspecten uit deze FER gemarkeerd met een ✓ voldoende aan bod gekomen in de planvorming?

Juni 2023:

Voor deze laatste evaluatie gelden dezelfde punten zoals hierboven genoemd bij juni 2022.

8.2 Betrokkenen bij de evaluatie

Over de evaluaties worden de volgende afspraken gemaakt:

✓ De evaluatie gaat uit van het bestuur. De medezeggenschapsraad van de fusieschool wordt bij de evaluatie betrokken. Het staat de medezeggenschapsraad vrij om tijdens de evaluatiebesprekingen zijn achterban op enigerlei wijze te betrekken.

✓ Het bestuur van mijnplein neemt het initiatief om de evaluatiebesprekingen te starten.

✓ Voorafgaand aan de evaluatie deelt het bestuur aan de directie mee of de directie of het bestuur zelf de evaluatiebespreking voert. De directie deelt voorafgaand aan de evaluatiebespreking aan de medezeggenschapsraad mee of het bestuur dan wel de directie de evaluatiebespreking voert.

✓ Als in de maand voorafgaand aan het afgesproken evaluatiemoment het bestuur geen initiatief genomen heeft tot evaluatie, kan de medezeggenschapsraad zelf de evaluatie opstarten middels een sommatie aan het bestuur, rechtstreeks of via de directie. Als zowel bestuur als medezeggenschapsraad verzuimen de evaluatie een maand voorafgaand aan de evaluatie op te starten, vervalt dit specifieke evaluatiemoment en worden de genoemde evaluatiepunten geacht voldoende te zijn.

¹³ De datum is afhankelijk van de effectuering van de fusie. Als de fusie geëffectueerd wordt op een later moment dan 1 augustus 2021, dan schuiven de evaluatiemomenten mee

9. Advies gemeente(n)

9.1 Advies van burgemeester en wethouders

Het college van bestuur heeft het college van burgemeester en wethouders gemeente Olst-Wijhe verzocht te zijner tijd een advies uit te brengen over deze voorgenomen samenvoeging. Dit advies zal aan deze FER worden bijgevoegd

Bijlage 1 Document Analyse

Document 1: Argumentatie één school Wijhe

Argumentatie één school mijnplein Wijhe

Hieronder de opbouw van het document:

1. **Argumentatie afwijking opdracht**
2. **Onderbouwing één onderwijsconcept, één identiteit.**
3. **Procesbeschrijving**
4. **Wat valt er dan nu voor ouders te kiezen?**
5. **Wat kenmerkt het onderwijs op de mijnplein school in Wijhe**
6. **Bijlage 1, uitwerking opbrengsten studiedag 28 februari**

1. Argumentatie afwijking opdracht

De werkgroep heeft geworsteld met de oorspronkelijke bestuursopdracht.

Onze focus is gericht op de kinderen en wat wij hen wat betreft onderwijsinhoud willen bieden. Dat is ons uitgangspunt als we praten over 'een nieuwe school/scholen'.

Door de bestuursopdracht zijn we geconfronteerd met meerdere aspecten, waaronder de locatieopdracht. Met name de locatieopdracht heeft ons in de weg gezeten.

Ook al is de bestuursopdracht op verzoek van de werkgroep aangepast, het is een onmogelijke opdracht gebleken:

1. Omdat niet aangegeven is welke concepten uitgewerkt moeten worden.
2. Of op basis van welke onderscheidende levensovertuigingen, twee onderscheidende scholen gemaakt moeten worden.
3. Omdat de locatievraag voor ouders, vertaalt naar 'er moet iets te kiezen zijn' de belangrijkste is, terwijl voor ons de onderwijsinhoud uitgewerkt in een concept het belangrijkste is.

De oorspronkelijke opdracht luidde:

- 'Onderzoek de mogelijkheden en gevolgen wanneer we de huidige drie scholen van mijnplein samenvoegen tot twee nieuwe scholen met twee onderscheidende onderwijsconcepten en/of identiteiten.
- Onderzoek wat de gevolgen zijn van het handhaven van een schoolgebouw waar basisonderwijs wordt verzorgd in Boerhaar. Een van de twee onderwijsconcepten onder punt 1 zal dan ook in de school op de Boerhaar worden aangeboden.

De werkgroep heeft beredeneerd afgeweken van de opdracht en leggen dat in algemene zin hieronder uit. Vanaf pagina 5 geeft de werkgroep onder de kop 'procesbeschrijving' zicht op het gelopen proces waarom is afgeweken van de opdracht.

1. De opdracht heeft de werkgroep onvoldoende richting gegeven, omdat niet van te voren aangegeven is welke twee concepten dat moeten zijn. Bovendien heeft de werkgroep zich voortdurend afgevraagd of het vanuit de huidige scholen überhaupt mogelijk is om twee scholen naast elkaar te plaatsen. Wat, als de drie scholen al min of meer hetzelfde concept hebben? Wat als de drie misschien nu al dezelfde kernwaarden delen? Wat als je weet dat ouders misschien wel helemaal niet willen kiezen op basis van onderwijsconcept? Wat als ouders nu vooral kiezen op thuisnabij, sfeer in de klas en goed gevoel bij een school?

2. De onderzoeksvraag is gesteld niet omdat het onderwijs dat wilde. De politiek heeft 'ingegrepen', dusdanig dat de gemeenteraad op basis van de commotie op de school in Boerhaar wilde dat er zou worden gekeken naar de mogelijkheid om het bijzonder onderwijs op twee locaties aan te bieden namelijk op het SPOC en in Boerhaar. Vervolgens is onder andere geconstateerd dat een keuze op identiteit niet wenselijk is, omdat het overgrote deel van ouders geen behoefte heeft aan onderscheid op basis van levensovertuiging. Een katholieke en PC school of andere variant was en is niet levensvatbaar, dat is ook duidelijk geworden uit enquête en onderzoek naar de gevolgen.
3. Omdat van te voren niet is aangegeven welke onderscheidende concepten er dan onderzocht moeten worden is door de werkgroep gestart met het omdraaien van de concept gedachte:
 - Niet welk concept past bij de school, leerkrachten, kinderen, dus vanuit de aanbod kant, maar andersom: Welk onderwijsconcept past bij de onderwijsvraag van onze kinderen? Hoe denken wij als professionals dat we de onderwijsvraag van kinderen met verschillende leerroutes moeten vormgeven?
 - Onze gedachtes en uitwerkingen hebben geleid tot de uitwerking van één gezamenlijk concept. We hebben ervaren en beschrijven hier dat het voor de drie scholen en teams niet mogelijk en ook niet gewenst is om de leerroutes van kinderen te verdelen over twee concepten. Meer daarover onder de kop 'Onderbouwing één onderwijsconcept, één identiteit'

Het bovenstaande leidt tot de volgende conclusies:

1. We hebben beredeneerd afgeweken van de opdracht, omdat de opdracht niet goed is geformuleerd is/was op basis van de situatie zoals die is op de huidige drie scholen. Vanuit die beginsituatie vinden de drie scholen dat **het niet mogelijk** is om tot twee concepten te komen die zich onderscheiden op basis van levensovertuigingen of onderwijsconcept.
2. Natuurlijk is het mogelijk om het onderwijsconcept dat we nu hebben uitgewerkt op meerdere locaties vorm te geven, maar op basis van:
 - het optimaal willen vormgeven van het concept,
 - de werkdruk bij leerkrachten op de scholen,
 - de mogelijkheden tot samenwerking tussen leerkrachten
 - maar ook met collega scholen en ketenpartners,
 - op basis van de kosten voor huisvesting
 - EN de kansen en ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen is het niet wenselijk om dit concept vanuit één school op twee of meer locaties aan te bieden. Dit is onderzocht in 2019 en dit rapport is als bijlage van de FER beschikbaar.

2. Onderbouwing één onderwijsconcept, één identiteit.

Vanuit onze identiteit willen we 1 gemeenschap zijn. We willen geen onderscheid in verschillende leerroutes, omdat kinderen anders leren of andere leerbehoeften hebben. We willen heel bewust verschillen naast elkaar laten bestaan, die verschillen accepteren, er rekening mee houden en er gebruik van maken. Juist die verschillen maken het samen leven en samen leren nu zo interessant en leuk. Zowel voor de medewerkers als voor de kinderen. We willen juist vanuit onze visie aansluiten op dat wat een kind nodig heeft. We hebben ook een zienswijze hoe we het onderwijs dan willen organiseren. Dat willen we vormgeven in 1 school met 1 onderwijsconcept waarbij er elke dag voldoende keuzemogelijkheden en ontwikkelingskansen zijn voor kinderen.

Vanuit onze Christelijke identiteit, die een sterke relatie heeft met onze pedagogische visie, stellen wij de relatie en onderlinge verbondenheid centraal. Dat komt tot uiting in woorden als

- Samen leren, samen leven;
- omzien naar elkaar;
- accepteren van verschillen en rekening houden met verschillen;
- leren van en met elkaar;
- moeite doen voor elkaar;
- niemand mag zich buitengesloten voelen;
- één gemeenschap willen zijn;
- verbondenheid creëren o.a. door vieren;
- naast elkaar laten bestaan van verschillen, er rekening mee houden en er gebruik van maken;
- we gaan op ontdekkingstocht en begeleiden het kind in de mogelijkheden en keuzes die het kan maken.

Voor ieder kind is plaats in onze school. Ieder kind is gelukkig anders en het is mooi en goed wie je bent. We gaan samen op zoek hoe jij je het beste kunt ontwikkelen en waar jij een gelukkig mens van wordt. We zijn ervan overtuigd dat je dat samen doet met andere kinderen en dat anderen je kunnen helpen in je ontwikkeling. Samen met anderen voel je je thuis (veilig en vertrouwd) in school en het gaat er vooral om jou en wie je bent.

We bieden veel keuzes aan in het onderwijs omdat we weten dat je dat in het echte leven ook gaat ervaren. Jij staat aan het roer van je eigen schip. We leren je je eigen keuzes te maken en **Yes** daar word je blij van. Als leren intrinsiek wordt, dan gebeurt er echt iets.

Vanuit onze pedagogische visie en visie op leren en ontwikkelen kiezen we:

- voor thuisgroepen (veilige verbondenheid: kinderen leren omgaan met verschillen, stabiele samenstelling van de groep, ontstaan van een hechte band met elkaar en de leerkracht)
- voor nadrukkelijke inbreng in hun eigen leerproces: optie- en actiekeuzes;
- voor keuzemomenten in volgen van instructies, samenwerken, manier van verwerken
- om de leerdoelen voor taalverzorging, rekenen en lezen te behalen, werken we in flexibele groepen. Indien nodig en naar gelang de onderwijsbehoefte wisselen kinderen van groep;
- dat alle kinderen dezelfde lesinhoudelijke doelen halen en bij de groep blijven en daar helpen we kinderen bij;
- ervoor dat we aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling en dagen kinderen uit om hun grenzen te verleggen;

- ervoor dat de ontwikkeling van het kind wordt vastgelegd in een portfolio. Er vinden kindgesprekken plaats, waardoor het kind zich bewust is van zijn eigen aandeel in zijn ontwikkeling;
- voor een brede ontwikkeling door kinderen thematisch te laten werken: we maken de wereld groter dan Wijhe en maken leren betekenisvol door relaties tussen verschillende vakgebieden te leggen;
- ervoor rust en structuur voor kinderen.

Dus: Vanuit wie je bent kun je je grenzen verleggen en ontwikkelen. Dat doen we door kinderen in flexibel samengestelde groepen onderwijs te geven, zowel wat betreft taalverzorging, lezen en rekenen en ook wat betreft de thematische onderdelen en creatieve vakken. Die groepen kunnen wisselen wanneer dat nodig is, zodat kinderen veel leren met en van elkaar en zich goed kunnen ontwikkelen. We bieden kinderen steeds keuzemogelijkheden in die groepen. Door kindgesprekken verdiepen we ons in wat nodig is voor het kind. De kwaliteiten van teamleden worden zoveel mogelijk benut. Het team is samen verantwoordelijk voor de kinderen die aan hen toevertrouwd zijn.

3. Procesbeschrijving

Afwijken van twee concepten.

We hebben als teams voornamelijk gekeken naar keuzemogelijkheden voor kinderen. Wij geven onderwijs aan de kinderen, de kinderen staan voor ons centraal.

Hoe zijn we tot één concept gekomen?

1 visie, 1 missie, 1 visie op pedagogisch handelen, 1 visie op leren en ontwikkeling.

Op de studiedag van 28 februari hebben we voornamelijk in bouwen gewerkt aan het model schoolontwerp. De opbrengsten hebben we aan het einde van de dag met elkaar gedeeld.

Bij het uitwerken van alle input van deze studiedag hebben we gekeken welke input er onder één concept paste. Dit hebben we bij elkaar gezet in één kolom. De overige input hebben we er naast gezet in een andere kolom. Deze kolom was toen nog op veel vlakken leeg. Deze kolom hebben wij zo goed mogelijk aangevuld. Maar, wat ook bleek, was dat op veel vlakken beide kolommen ook veel overlap hadden, dus daar hebben we toen één gezamenlijke kolom van gemaakt. De uitwerking van deze opbrengsten is toegevoegd in *Bijlage 1*.

We konden twee kolommen maken bij deze onderdelen:

- Leerlijnen/leerdoelen/domeinen
- Instructie
- Toetsen/Observeren/Portfolio
- Werk- en groepeeringsvormen

We zagen bij alle andere onderwerpen veel overlap en kwamen daardoor op hetzelfde uit. Daardoor lukte het daar niet 2 verschillende concepten uit te werken.

Tegelijkertijd zagen we wel verschillen en kwamen we ook niet op één hetzelfde concept uit. Toen hebben we nog gesproken over twee leerroutes binnen één school. Dus dan zouden we één school hebben vanuit de onderdelen waar de input hetzelfde was en zouden we daar waar we wel verschillen zagen in twee kolommen, dit wegzetten in twee leerroutes. Maar... wie bepaalt dan welke leerroute je volgt? En hoe gaan we dit dan organiseren? En kan je dan overstappen van leerroutes? En wat als je in beide leerroutes niet fijn voelt? Krijg jij dan een 3e leerroute? In welke mate zit je vast aan een bepaalde leerroute? Worden het dan niet twee kampen? Moeten we dit wel willen? Past dit wel bij onze visie op leren en onze visie op pedagogisch handelen, dat we dan twee leerroutes gaan opzetten en laten volgen? Nee... dit voelde niet goed. We zijn één school, we doen het samen en daarbinnen gaan we er samen voor zorgen dat we tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van de kinderen. Wij zetten de grote lijn neer en daarbinnen zorgen we ervoor dat kinderen niet vast zitten aan een bepaalde leerroute, maar dat we aansluiten op dat wat een kind op dat moment nodig heeft, binnen onze kaders.

Hoe hebben we dan die grote lijn bepaald?

We zijn gestart met het schrijven van onze visie op leren. Er is vakliteratuur gelezen, er is over gesproken, over gediscussieerd en er zijn knopen doorgehakt. De visie op leren kwam tot stand, doordat we in de FER en de SA de grote lijn al hadden staan en we nu opnieuw input hadden gekregen van de teams. Twee discussiepunten kwamen ter sprake: Hoe gaan we de stamgroepen formeren en gaan we wel of niet werken met niveaugroepen en hoe gaan we deze dan formeren. En om uit deze discussiepunten te komen, hebben we nog meer literatuur gelezen samen. Onze ervaring was dat tijdens het lezen van de vakliteratuur onze eigen visie op leren steeds meer vorm kreeg en daardoor de discussies hierover beter onderbouwd werden.

We zijn niet over een nacht ijs gegaan, we hebben alles kritisch bekeken en uiteindelijk hebben we knopen doorgehakt, op basis van de FER, de SA, vakliteratuur en de input vanuit de teams.

We hebben deze visie op leren teruggekoppeld naar de teams en van een ieder feedback gevraagd. Deze feedback nemen wij mee voor de studiemiddag van woensdag 13 mei, daar zullen de volgende drie thema's centraal staan:

- Groepssamenstelling; heterogene stamgroepen
- Omgaan met verschillen; convergente differentiatie en omgaan met leeftijdsgenoten
- Autonomie; wat valt er op een dag voor de kinderen te kiezen?

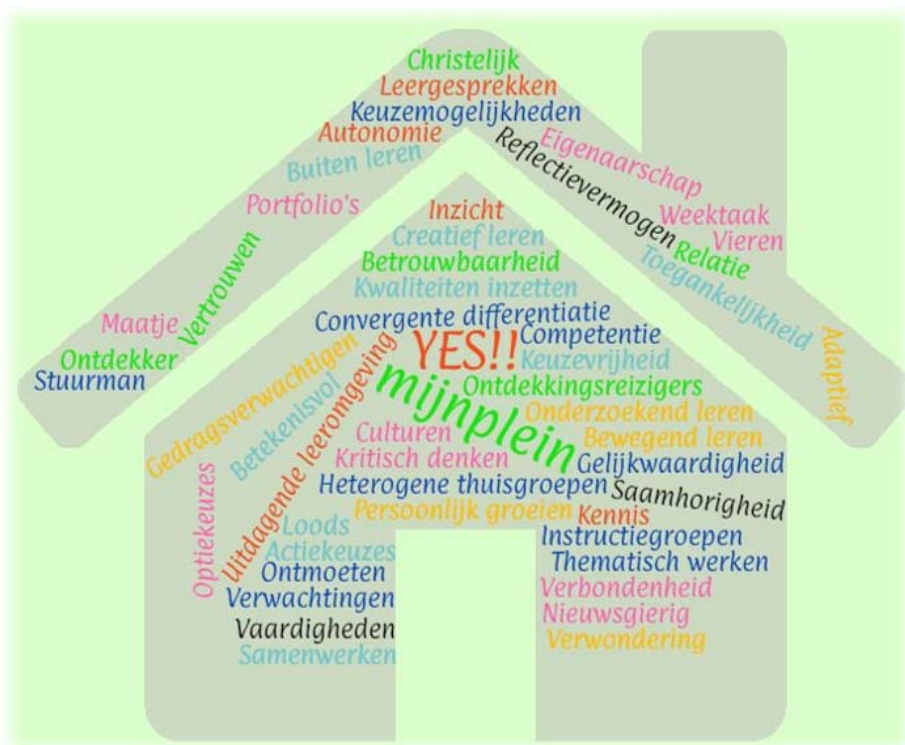
Met de uitkomsten van deze studiemiddag, kunnen we vervolgens een concreter beeld schetsen van ons onderwijs op de nieuwe school en daarmee concreter een schooldag van een kind schetsen.

Deze input zullen we dus na woensdagmiddag 13 mei weer verwerken in deel B: Een schooldag van een kind.

4. Wat valt er dan nu voor ouders te kiezen?

Ouders kunnen kiezen uit twee scholen in Wijhe:

1. De school van stichting de Mare, een openbare school die het individu als uitgangspunt neemt. Deze school van de Mare wordt samengesteld door de huidige scholen van de Mare in Wijhe: OBS de Peperhof en OBS de Tellegen. We hebben deels zicht op de concrete uitwerking van het schoolconcept van de Mare, maar termen als talentontwikkeling, gepersonaliseerd leren, technologie, 21th century skills, de taxonomie van Bloom, natuurlijk leren en meervoudige intelligenties zijn termen die we tegenkomen in hun FER. Deze FER is te vinden op: <https://www.scholenvoormorgen.org/projectdocumenten/> met het bestand: [181121-Fusie-effectrapportage-werkgroep-Wijhe-De-Mare-DEF-versie-2.1.pdf](#)
Daarnaast gaat het college van bestuur van mijnplein navraag doen bij de Mare, zodat we een concreter beeld krijgen van het onderwijs wat de Mare wil gaan geven.
2. De school van stichting mijnplein, een school met een Christelijke grondslag die de groep als uitgangspunt neemt en daarbinnen zorgt voor differentiatie en tegemoetkoming van de onderwijsbehoeften van kinderen. Deze school van mijnplein wordt samengesteld door de huidige scholen van mijnplein in Wijhe: CBS de Matzer, KBS St. Jozef en KBS de Bongerd. Hoe dit onderwijs er uit zal zien is te lezen in onze FER, aangevuld met onze visie op pedagogisch handelen en onze visie op leren. In *Deel B een schooldag van een kind*, schetsen we een beeld van een schooldag op onze school. Deel B zal na 13 mei worden aangevuld. Vanuit de visie "Samen leren, samen leven. Doe mee, verwonder je en verleg je grenzen." Is dit terug te vinden in de mijnplein school:

7

5. Wat kenmerkt het onderwijs op de mijnplein school in Wijhe

- De pedagogische visie is goed doordacht en gezamenlijk vastgesteld en daarmee leidend voor het handelen van alle teamleden.
- Binnen het team is er een gezamenlijke zorg voor leerlingen. Dat komt tot uiting in het feit dat we werken met verschillende groepeeringsvormen: we starten in de thuisgroep waar de vaste leerkracht van de groep is. Daarnaast kunnen er andere leerkrachten zijn die de kinderen begeleiden in rekenen, taal en lezen. Dat kunnen vakspecialisten zijn, maar ook leerkrachten van een andere groep. Tijdens het thematisch werken begeleiden meerdere teamleden de kinderen. Alle begeleidende leerkrachten vormen zich een beeld van de leerling. De leerling is ónze leerling. Kinderen bouwen een relatie op met de andere kinderen van de groep doordat ze langere tijd (meerdere jaren) bij elkaar in de thuisgroep zitten.
- We willen kinderen tot volledige ontwikkeling laten komen. Dat betekent dat we enkele keren per jaar nieuwe groepen samenstellen voor rekenen, taal en lezen van wisselende (dichtbij elkaar liggende) niveaus. We zorgen ervoor dat kinderen verschillende ervaringen kunnen opdoen in hoe je je verhoudt tot de lesstof, soms vind je het moeilijk, soms makkelijk en dat je je niet vergelijkt met elkaar maar tot de lesstof en de doelen van rekenen, taal en lezen.
- We kiezen voor thematisch werken. Dat wakkert de verwondering en nieuwsgierigheid van kinderen aan en laat kinderen hun kwaliteiten ontdekken en ontwikkelen. Thematisch werken zorgt ervoor dat vakken niet afzonderlijk komen te staan maar in de context worden aangeboden waardoor het betekenisvol onderwijs wordt waar kinderen blij van worden.
- We kiezen voor bewegend leren: we betrekken nadrukkelijk het leren op verschillende manieren bij de ontwikkeling van kinderen en maken daarbij gebruik van het belang van bewegend leren en de wetenschappelijke onderbouwing. Dat komt vooral tot uiting in de keuzes die kinderen kunnen maken en de huisvestingsplannen.

6. Bijlage 1, uitwerking opbrengsten studiedag 28 februari

Didactisch handelen	
<p><u>Leerlijnen/leerdoelen/domeinen:</u> Er wordt gewerkt met vaststaande leerlijnen en deze stof wordt aan alle leerlingen tegelijkertijd aangeboden. We zijn op hetzelfde moment met dezelfde stof bezig. De methode is leidend; kan nog wel 'anders vastgehouden' worden</p>	<p><u>Leerlijnen/leerdoelen/domeinen:</u> Kinderen volgen hun eigen leerlijn. Door observatie/toetsing door de leerkracht weet deze waar het volgende aanbod uit bestaat. Het is de taak van de leerkracht om het kind hiervoor uit te dagen. Kinderen zijn op hetzelfde moment met verschillende doelen bezig. Methode wordt gebruikt als bron.</p>
<p><u>Instructie:</u> Niveaugroepen bij <i>rekenen en taalverzorging, technisch lezen (TL tot niveau groep 5 daarna gaan de niveaugroepen over op strategieën BL en studievaardigheden)</i> Er wordt nadrukkelijk gewerkt vanuit gelaagde instructie. Er zijn bij rekenen 2 instructiedagen en 2 zelfstandig werkendagen, en 1 dag waar je aan je eigen gekozen leerdoel kunt werken. Bij taalverzorging gebruiken we Staal. Er 4 instructiemomenten en op woensdag kan een kind aan zijn eigen leerdoelen werken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spelling woorden (ma + di) - Werkwoordspelling (do) - Grammatica /interpunctie (vrij) - Leerdoelen dag (woe) <p>Het kind wordt goed gevolgd, waardoor duidelijk wordt dat het aan een andere niveaugroep toe is.</p>	<p><u>Instructie:</u> Niveaugroepen bij rekenen en taalverzorging, technisch lezen tot niveau groep 5 Kinderen geven zelf aan wat hun instructiebehoefte is. De leerkracht creëert dagelijks vaste instructiemoment waarbij kinderen aan mogen sluiten. Bij taalverzorging gebruiken we Staal. De leerkracht creëert dagelijks vaste instructiemoment waarbij kinderen aan mogen sluiten. Daarnaast wordt er geoefend middels coöperatieve werkvormen.</p> <p>Het kind wordt goed gevolgd, waardoor duidelijk wordt dat het aan een andere niveaugroep toe is. Kinderen kunnen dit ook zelf aanvragen.</p>
<p><u>Toetsen/Observeren/Portfolio</u> De leerkracht bepaalt de toetsmomenten en de inhoud van de toets. Na het analyseren van de voortoets bepaalt de leerkracht wat voor een instructie</p>	<p><u>Toetsen/Observatie/Portfolio</u> De leerlingen geven zelf aan dat ze middels een toets willen laten zien dat ze een bepaald doel beheersen.</p>

<p>kinderen nodig hebben. Kinderen die extra instructie willen mogen ook aansluiten.</p> <p>Rapport blijft (evt. met aanvulling portfolio) op alle vakgebieden een belangrijk informatiemiddel naar ouders. Dit is van invloed op gesprekkencyclus, zie organisatie gesprekken.</p> <p>Leerkracht is verantwoordelijk</p> <p>Frequentie 2x per jaar</p>	<p>Observatie is een belangrijk middel om de kinderen te volgen en samen met hen het volgende doel te bepalen. Het portfolio wordt gebruikt om dit vast te leggen. We hebben hier voor ogen om meer van summatief toetsen naar formatief toetsen te gaan.</p> <p>Portfolio vervangt rapport als informatiemiddel naar ouders. Dit is van invloed op gesprekkencyclus, zie organisatie gesprekken.</p> <p>Leerling met hulp van de leerkracht verantwoordelijk</p> <p>Frequentie: doorlopend</p>
<p><u>Taak van de leerkracht:</u></p> <p>De leerkracht geeft compleet les in 1 en dezelfde niveaugroep. Dit betekent dus dat er meerdere leerkrachten rekenen, taalverzorging en technisch lezen geven. Daarboven heeft ieder vak een 'vakcoördinator'.</p> <p>Leergesprekken vinden plaats in zowel de niveaugroepen als de stamgroepen, afhankelijk van het doel.</p> <p>De leerkracht is coach en is daarbij sturend.</p> <p>De leerkracht heeft duidelijk voor ogen waar hij heen wil.</p>	
<p><u>Visie op leren:</u></p> <p>In fase 3 visie op leren uitwerken met aandacht voor, en dan ontdekken in welke dit in het onderwijs in te passen:</p> <p>Aparte visie op 'het jonge kind' (jongekindspecialist)</p> <p>Coöperatief leren</p> <p>Rijke leeromgeving / betekenisvol</p> <p>Materiaal gebruik</p> <p>Spelende leren</p> <p>Bewegend leren</p> <p>Leren door verschillende leeftijden samen te hebben</p> <p>Inzet digitale middelen</p> <p>Talentontwikkeling</p> <p>Vakdocenten voor gym en muziek</p> <p>Huiswerk</p> <p>Plusklas/klusklas e.d.</p>	

De weektaak is een belangrijk middel om te 'leren leren' Leergesprekken	
<p><u>Thematisch werken:</u> Vakken: W.O. + taal + toepassen BL + creatieve vakken Thema's zijn door de leerkrachten gepland (graag samen met leerlingen) In 1 bouw/unit werken we met hetzelfde thema; zoveel mogelijk kan dit schoolbreed. We werken met IPC Eigen onderzoeksvragen – we hier een duidelijk ontwikkeldoel voor ogen: aan het eind van de basisschool is elke leerling in staat een onderzoek te doen. Kind keuze geven in manier van verwerken Leerkrachten stimuleren kinderen om zelf keuzes te maken. Daar waar kinderen hiermee vast lopen, stuurt hij bij.</p>	
Werk- en groepeeringsvormen	
<p>Stamgroepen op leeftijd (jaargroepen) – aan begin en eind van de dag. Hier gaat het om sociale vaardigheden en niet-kennisvakken</p> <p>Vaste niveaugroepen schoolbreed bij de kennisvakken (rekenen, taalverzorging, TL)</p> <p>Bij thematisch werken In 1 bouw/unit hebben we hetzelfde thema; zoveel mogelijk kan dit schoolbreed.</p> <p>Er zijn vaste overgangsmomenten (zomer) en duidelijke doublures? Of kun je nu ook meerdere momenten in een schooljaar hebben dat een leerling naar een andere stamgroep?</p> <p>Kan een leerling van groep 2 die als aan lezen/schrijven toe is meedraaien in een niveaugroep van groep 3? En andersom</p>	<p>Stamgroepen verschillende leeftijden samen (Units: unit 1=peuters, unit 2= gr.1-2-3, unit 3= gr. 4-5-6, unit 4= gr. 7-8) aan het begin en eind van de dag. Er zijn dus meerdere units ob/mb/bb</p> <p>Wisselende instructieclusters bij de kennisvakken/leerlijnen (rekenen, taalverzorging, TL); daar waar kinderen op hetzelfde ontwikkelniveau zitten, clusteren we ze tijdens de instructie.</p> <p>Bij thematisch werken In 1 bouw/unit hebben we hetzelfde thema; zoveel mogelijk kan dit schoolbreed.</p> <p>Meerdere overgangsmomenten minder duidelijke doublures</p>
Organisatie	
<p><u>Vakken clusteren:</u> Kennisvakken/leerlijnen: rekenen, taalverzorging (spelling, ww-spelling, grammatica, interpunctie) TL (tot niveau groep 5 daarna gaan de niveaugroepen over op strategieën BL en studievaardigheden)</p> <p><u>Thematisch werken:</u> W.O., creatieve vorming, taalontwikkeling (woordenschat, toepassen BL-strategieën, stellen, presenteren)</p>	

Overige vakken (in de stampgroep) :

Sociaal- emotionele vorming, verkeer, Engels, gym, boekpromotie/stillezen, 'leren leren' m.b.v. weektaak/oriëntatie V.O./omgaan met huiswerk, vrij spel

Gym:

Alle gymlessen door een vakleerkracht

rol v.d. leerkracht bij gym: mogelijk om te ondersteunen bij de gymles (denk aan grotere groepen, dus minder gymmoment wegzetten) of leerkracht op dit moment elders in de school

Gymtijden: tijdens niveaugroepen is gym niet mogelijk

Schooltijden:

Continuurooster

Gelijke dagen model of zoals nu?

Hoe borgen/tijd maken voor leergesprekken:

-m.b.v. portfolio zicht op eigen ontwikkeling

-bij een 'kindplan' opstellen wordt het kind betrokken

-wens is dat elke leerkracht, elke dag een half uur voor kindgesprekken heeft, opties om dit te organiseren: tijdens vakleerkrachten, tijdens thematisch werken, inzet onderwijsassistent,

Met betrekking tot grote autonomie worden volgende punten genoemd:
Kinderen beslissen zelf hoe laat ze beginnen
De kinderen kiezen zelf wanneer ze gaan werken
Zelf kiezen wanneer ze pauze hebben
Kind kiest of het aansluit bij kleine kring/extra uitleg
Mag het kind binnen blijven als het dat wil?
Je wacht op het initiatief van kinderen vanuit motivatie
Je sluit aan bij de beleving van het kind en prikkelt het om vervolgstappen te maken
Kind kiest een taak
Meer keuze in het moment van leren/lezen/schrijven
Als het nodig is coacht de leerkracht wel

Is dit passend binnen onze visie?

	Belangrijk ivm pedagogisch klimaat (zelfde tijd start, samen eten)
Inrichting	
Verschillende werk- en instructieplekken	
Gespreksruimtes met inkijk	
Flexibele wanden	
Speellokaal voor kleuters, maar ook drama	
Liever de lucht in bouwen waardoor veel buitenruimte is met zijn allen buiten te spelen	

Scholen voor morgen

Perspectieven voor de nieuwe school in Wijhe

Uitwerking en nadere concretisering van hoofdstuk 5 van de Fusie effectrapportage Wijhe

Hoofdstuk 1

Christelijk identiteit:

Onze Christelijke identiteit biedt basis aan hoe we met elkaar omgaan, waarbij 'stilstaan bij', 'vieren van' en 'omzien naar elkaar' belangrijke pijlers zijn.

Daaronder liggen de kernwaarden gelijkwaardigheid, betrouwbaarheid en toegankelijkheid.

Er wordt actief aandacht besteed aan de levensbeschouwelijke ontwikkeling van alle leerlingen.

Solidariteit en respect voor de medemens zijn voor ons centrale begrippen.

Verbinden is daarbij waar het om gaat. Hoe verhoud jij je tot mij en ik tot jou?

In de school moet ieder zich veilig en vertrouwd voelen.

We zijn toegankelijk; iedereen wordt welkom en open ontvangen ongeacht afkomst of geloof.

Met de diversiteit die de kinderen in onze school hebben staan wij open voor elkaar, elkaars overtuigingen en gedachten.

Dit alles kan uiteraard alleen vanuit een wederzijds respect en vertrouwen.

We willen een school zijn waar kinderen, ouders en leerkrachten zich prettig en veilig voelen.

Dit proberen we onder meer te bereiken met behulp van duidelijke verwachtingen voor kinderen en leerkrachten.

Onze christelijke identiteit, onze pedagogische visie en onze visie op leren en ontwikkelen sluiten op elkaar aan en vormen zo onze gehele identiteit.

Identiteit is een dynamisch proces. We vinden het dan ook belangrijk hierover met elkaar in gesprek te blijven.

De school maakt deel uit van een Christelijke gemeenschap en heeft de daarbij passende signatuur.

Er is aandacht voor vieringen, herdenkingen en gebed. De waarden en normen vinden hun oorsprong in het Christelijke geloof.

Wij vieren op school de Christelijke feesten, waarbij we verbinding zoeken met de verschillende kerken in Wijhe.

De samenleving is echter groter dan alleen de kerkelijke gemeenschap.

Hoofdstuk 2

Visie op Pedagogisch handelen

In onze visie op onderwijs is de manier van omgaan met kinderen – ons pedagogisch handelen- leidend. We willen daarin tegemoetkomen aan drie psychologische basisbehoeften van mensen: de behoefte aan relatie, aan competentie en aan autonomie.

Relatie

Zoals in het vorige hoofdstuk 1 te lezen staat zijn 'stilstaan bij', 'vieren van' en 'omzien naar elkaar' belangrijke pijlers van ons onderwijs. Het gaat in eerste instantie om verbinden.

Kinderen mogen zijn wie ze zijn, met al hun mooie en minder mooie, kwetsbare, kanten. De leerkracht ziet elk kind en heeft er aandacht voor. Kinderen voelen zich veilig en daardoor ontwikkelen ze zich optimaal.

We willen betrouwbaar zijn naar ouders en kinderen, doen wat we zeggen, waarmaken wat we beloven. We zijn liefdevol en beschermend naar kinderen. Zichtbaar betrokken en eerlijk naar ouders. Collegiaal en loyaal naar collega's. Een belangrijk uitgangspunt op onze school is gelijkwaardigheid tussen kinderen en volwassenen. Zowel wat betreft onderlinge relaties bij kinderen, als bij volwassenen onderling.

Gelijkwaardig staat voor de manier waarop wij met de kinderen, ouders en teamleden omgaan. Respectvol, waardierend, luisterend en daarnaar handelend.

We streven er bewust naar de afstand tussen mensen kleiner te maken.

Omdat ons uitgangspunt is dat we praten met elkaar houden we meerdere keren per jaar gesprekken met ouders en kinderen. Daarnaast houdt de eigen leerkracht in een vaste frequentie leergesprekken met de kinderen. De leerkracht kijkt naar het totale kind om tegemoet te komen aan haar onderwijsbehoeftes. Tijdens de leergesprekken staat de ontwikkeling van het kind centraal. Het doel van deze gesprekken is het kind tot intrinsieke motivatie brengen door aan te sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling en het kind uit te dagen tot een volgende stap. Ook om het kind te ondersteunen in het ontdekken van passies en drijfveren en het ontwikkelen van talenten

De informele, dagelijkse contacten met kinderen zijn van groot belang. Waarbij leerkrachten vragen stellen, doorvragen en luisteren. Door zodanig vragen te stellen, dat kinderen kritisch gaan nadenken. Elke dag begroeten we de kinderen en beginnen en eindigen we samen in de thuisgroep, waarin kinderen zich vanuit verbondenheid en saamhorigheid welkom, veilig en vertrouwd voelen met elkaar en met de leerkracht. Kinderen ervaren dat er vertrouwen is door bevestiging, complimenten en positieve en gerichte feedback op het dagelijkse handelen. Er is

oprechte aandacht voor elkaar, we geven dagelijks vorm en inhoud aan onze gezamenlijke missie: Elk kind elke dag een YES moment. Door acceptatie van het kind: je bent goed zoals je bent. De leraar ziet de leerling; kan haar kwaliteiten benoemen en mogelijkheden stimuleren.

De leerkracht heeft een voorbeeldfunctie en laat gedurende de dag zien op welke wijze je dat doet: verbinding zoeken, respect en verwondering tonen, geborgenheid geven, vertrouwen geven, nieuwsgierig zijn, op onderzoek gaan, belangstelling tonen en feedback geven op gedrag. Leerkrachten doen ertoe voor kinderen en kinderen doen ertoe voor leerkrachten. De toon wordt gezet door de persoonlijke ontmoeting.

Competentie

Leerkrachten verschillen van elkaar en kinderen verschillen van elkaar. Verschillen in tempo, intelligentie, belangstelling en talent zijn een natuurlijk gegeven. Door oog te hebben voor die verschillen en er in onderwijs en omgang rekening mee te houden willen we elk kind een competent gevoel geven. Leerkrachten gaan op een zodanige manier om met verschillen dat leren erdoor wordt bevorderd. Als een kind op een andere manier tot leren komt, is daar aandacht voor: er wordt moeite gedaan om aan te sluiten bij wat het nodig heeft. Het is normaal dat je niet altijd in hetzelfde groepje zit te werken, dat wordt geaccepteerd doordat leerkrachten dat goed begeleiden en uitleggen aan jou en aan andere kinderen. De moeite die een ander voor jou doet is normaal. Dat verwachten we ook van elkaar in de school. Moeite doen is: je best doen om aan te sluiten bij wat nodig is voor het kind, om dat wat nog niet lukt mogelijk te maken. Het leren van en met elkaar is voor het ontwikkelen van een competent gevoel van groot belang. Je hoeft het niet in je eentje te doen, we doen het zoveel mogelijk samen! Anderen kunnen je helpen je gedachten te ordenen. De leerkracht coacht, begeleidt en zal waar nodig sturen. Niemand mag zich buitengesloten voelen. We zijn één gemeenschap. Als een kind zich, waardoor dan ook, wel buitengesloten voelt dan zullen we met elkaar, kinderen en leerkrachten, moeite doen om dat te herstellen. In gesprek gaan en elkaar bewust maken van blinde vlekken zijn daarin belangrijke elementen.

Autonomie

Autonomie is de ontwikkeling van je eigen identiteit in relatie tot de ander. Om autonomie te ervaren moeten leerkrachten kinderen het gevoel geven dat zij invloed kunnen uitoefenen op wat zij doen, zodat zij dingen leren die zij zelf belangrijk of interessant vinden op een manier die bij hen past. Kinderen hebben op basis van de leerdoelen de ruimte om zelf keuzes te maken over de manier waarop zij die doelen willen behalen.

Een rijke en betekenisvolle leeromgeving is voorwaarde om kinderen op een eigen manier tot ontwikkeling te laten komen en ontdekkend te laten leren.

Verbondenheid voelen met andere leerlingen en met de leerkracht is daarbij van belang. We proberen initiatieven van kinderen waar mogelijk te honoreren en laten

zoveel mogelijk aan hun verantwoordelijkheid over. We waarderen het als kinderen een eigen mening hebben en dagen ze uit zelf oplossingen te bedenken.

Een positief klimaat is hierbij een voorwaarde: Door afspraken te maken met elkaar ('zo doen we dat') en hier consequent naar te handelen, ontstaat duidelijkheid en rust. Iedereen weet wat er verwacht wordt. De afspraken worden besproken en zijn zichtbaar. Het is een proces waarbij fouten gemaakt mogen worden en iedereen een nieuwe kans krijgt.

Omdat er sprake is van een positief klimaat durven kinderen zichzelf te zijn, vragen te stellen en kwetsbaar te zijn. Het bespreekbaar maken van verschillen en het laten zien hoe deze naast elkaar kunnen bestaan draagt hieraan bij.

Hoofdstuk 3

Visie op leren en ontwikkelen

Inleiding

Elk kind beschikt over de intrinsieke drang om te leren, zich te ontwikkelen en te groeien.

Niet alleen vanuit onze pedagogische visie, maar ook vanuit onze visie op leren en ontwikkelen willen we tegemoetkomen aan de psychologische basisbehoeften van elk kind. Als de sociale verbondenheid (relatie), autonomie en competentie van een kind vervuld zijn en een kind emotioneel vrij is, dan kan het vanuit intrinsieke motivatie tot groei en ontwikkeling komen.

Om dat te realiseren, moeten wij als professionals ervoor zorgdragen dat de leeractiviteiten voor de kinderen interessant, uitdagend en betekenisvol zijn. Betekenisvol houdt in dat een kind steeds weet waarom iets aan de orde is, wat het belang is voor het eigen bestaan nu en in de toekomst en in welk groter kader het staat. We willen het leren betekenisvol maken door het te verbinden aan het leven van de kinderen.

Zonder relatie komt er geen prestatie!

Wij geloven dat elk kind het verlangen heeft zich verbonden te voelen met anderen. We willen blijvend investeren in een goede wederzijdse relatie tussen kind en leerkracht waarbij er sprake is van werkelijk en oprecht contact. Dat vraagt vooral tactvol handelen met een open wil, open geest en open hart; het juiste doen, op het juiste moment, ook in de ogen van het kind. Een veilige relatie met de leerkracht en met klasgenoten is een voorwaarde om tot leren te komen.

De lesdag begint en eindigt voor een kind in zijn of haar eigen thuisgroep. Een thuisgroep bestaat uit kinderen van 2 of 3 verschillende leeftijden. We kiezen voor thuisgroepen vanuit pedagogische en relationele motieven: kinderen leren er omgaan met verschillen. Elk jaar verdwijnt er maar een deel van de groep naar een volgende bouw zodat de groepssamenstelling langere tijd stabiel is. De leerkracht van de thuisgroep heeft kennis van de ontwikkeling van de kinderen, kent de motivatie van de kinderen, wat ze kunnen en hoe daarbij aan te sluiten. Omdat kinderen langer dan één jaar in dezelfde groep verblijven ontstaat er een hechtere

band met elkaar en leren leerkracht en ouders elkaar ook beter kennen, hetgeen ten goede komt aan de ontwikkeling van de kinderen.

Als aan de behoefte van relatie is voldaan, kan een kind de 'wijde' wereld verkennen vanuit een gevoel van veilige verbondenheid. Afhankelijk van activiteiten die er in de loop van een dag plaats vinden zullen kinderen deel uit kunnen maken van andere groepen (een instructiegroep, een interessegroep, een tijdelijke werkgroep, enzovoort)

Kinderen ontwikkelen zich het beste als zij zich veilig weten, gerespecteerd worden en er belangstelling voor hen is. Die belangstelling ervaren zij als de leerkracht inspeelt op hun interesses van en als kinderen de gelegenheid krijgen om zelf ideeën in te brengen. Betrokkenheid en initiatieven van kinderen komen zo aan bod.

(Jonge) kinderen leren vooral door te doen en te ontdekken. Daarom hechten wij veel waarde aan de spelontwikkeling. Betekenisvol spel is het middel voor jonge kinderen om te leren. Zowel op sociaal als cognitief gebied worden de kinderen geprikkeld. Hierbij ontwikkelt het kind zich niet op aparte deelaspecten, maar in het geheel van het spel, waarbij de leerkracht meespeelt. Hiermee investeert de leerkracht in de relatie met het kind.

Autonomie

In sociale verbondenheid leren kinderen omgaan met vrijheid en verantwoordelijkheid en gaan ze over hun eigen grenzen heen kijken. We gaan met regelmaat met kinderen in gesprek om daar waar het kan in het onderwijsaanbod en de verwerking rekening te houden met de innerlijke drijfveren en interesses van de kinderen.

We willen de kinderen leren om als ontdekkingsreiziger steeds meer aan het roer te gaan staan van hun eigen leren. Wij geven ze nadrukkelijk inbreng in hun eigen leerproces, niet alleen bij het thematische onderwijs, waar kinderen deels met hun eigen leervraag aan het werk kunnen gaan, maar ook bij het onderwijs in de basisvakken. Keuzemomenten zijn daar aanwezig in het wel of niet volgen van extra instructie, in wel of niet samenwerken, in de manier van verwerken, enzovoort. Dit alles echter binnen duidelijke afspraken en grenzen. Als kinderen structuur ervaren hebben ze meer 'controle' over hun opdrachten. Meer over structuur onder het kopje competentie.

We geloven dat kinderen van nature gericht zijn op ontwikkeling en groei. Dat zij het vermogen hebben om te kiezen en zelf hun handelen te bepalen vanuit eigen (leer) behoeften. Keuzevrijheid voor kinderen leidt namelijk tot stijging van motivatie, omdat ze zelf meer inbreng hebben. Uiteraard dienen de keuzemogelijkheden te zijn afgestemd op wat iemand binnen zijn ontwikkeling aan kan.

Ook bij verplichte opdrachten die van belang zijn om de volgende stap in de leerlijn te kunnen zetten, vinden we het belangrijk opties voor de manier van verwerking in te bouwen. De verwerking van een boek dat is gelezen moet breder zijn dan alleen maar het schrijven van een recensie. Dit noemen we optiekeuzes.

De school organiseert ook zogenaamde actiekeuzes, waarbij kinderen zelf kunnen bepalen of ze meedoen. Wat betreft de basisvakken creëren de leerkrachten dagelijks vaste instructiemomenten waarbij kinderen aan kunnen/mogen sluiten. Het kan ook zijn dat op basis van observaties en/of toetsgegevens een kind aan moet sluiten.

De instructiemomenten voor de basisvakken zijn georganiseerd in heterogene groepen wat betreft niveau, waarbij we ervoor zorg dragen dat de niveaus van de kinderen niet te ver uiteen lopen. We zorgen ervoor dat alle kinderen eenzelfde minimum lesdoel kunnen behalen. Naast een korte basisinstructie zorgen we ook voor verlengde- en intensieve instructie. Een kind kan dan kiezen of het al alleen verder kan met de stof, of het de stof kan uitleggen aan een ander kind, of dat het nog hulp nodig heeft. Groepjes worden wisselend en flexibel samengesteld, kinderen kunnen met elkaar samenwerken en elkaar helpen en er wordt gewerkt met remediërende stof en verdiepingsstof. We willen van jongs af aan onze kinderen leren werken in wisselende groepen. Hiermee is het beter mogelijk om vlot in te spelen op de ontwikkeling van kinderen en van ons onderwijs. Ze krijgen hierdoor optimaal keuzes in de manier waarop ze de leerstof verwerken. We duiden deze manier van werken aan met convergente differentiatie.

Het is tevens belangrijk dat kinderen het belang inzien van leren. De leerkrachten zien toe op het uitleggen daarvan, hoe dat aansluit op hun eerdere leerervaring en hoe het kan bijdragen aan hun verdere ontwikkeling. Dat maakt de kans groter dat de kinderen door blijven zetten en daadwerkelijk tot persoonlijke groei komen.

Inspelen op de ontwikkeling van het kind

We dragen er zorg voor dat er tussen kinderen en leerkrachten afstemming is over het werk van kinderen en de persoonlijke doelen die ze willen bereiken. Dit krijgt vorm in de leergesprekken en in de informele gesprekken die de leerkracht heeft met het kind.

De ontwikkeling van het kind wordt uiteindelijk vastgelegd in een portfolio. Observatie is een belangrijk middel om de kinderen te volgen en om samen het volgende doel te bepalen. Kinderen kunnen zelf aangeven en/of zelf laten zien of ze bepaalde kennis of een vaardigheid beheersen en dus klaar zijn voor een volgende stap in hun ontwikkeling.

Op onze school kijken we heel gericht naar de kinderen en praten we met ze over het leren en de leeropbrengsten.

Door het stellen van leergerichte vragen, leren we ze te reflecteren op hun leren en te verwoorden of het leren relevant is, of er voldoende is/wordt geleerd, of ze betrokken zijn bij het leren en wat de leerkracht kan doen om hun leren te verbeteren. Dit doen we vanuit vakinhoudelijke doelen en ook vanuit persoonlijke doelen.

Thematisch onderwijs

Kinderen ervaren de wereld als geheel en we leren ze dat ze er deel van uitmaken en er een rol in hebben. Vanuit het curriculum van IPC willen we samenhang aanbrengen en de inhouden en doelen zo veel mogelijk afstemmen tussen onder andere wereld oriënterende vakken, begrijpend lezen en creatieve vakken. We vinden het belangrijk de kinderen verbanden leren leggen tussen wat ze leren op school en wat in er in de wereld om hen heen gebeurt. We hebben daarom nadrukkelijk aandacht voor de verbondenheid van het leren met de directe en indirecte omgeving door:

- Te investeren in het samenwerken met, verbinden met en ontmoeten van mensen in het eigen dorp en de wereld daarbuiten. We halen de buitenwereld naar binnen en treden zelf actief de buitenwereld tegemoet om te leren. Buurtonderzoek, enquêtes, gastsprekers, excursies, contact en uitwisseling met kinderen in andere landen zijn hier voorbeelden van.
- Het aangaan van alle daarvoor noodzakelijke samenwerking met bedrijven, partners en andere maatschappelijke instanties.
- Kinderen uit te dagen mee te denken en te werken aan een perspectiefvol en duurzaam Salland.

In het thematisch onderwijs is zowel sprake van actiekeuzes als van optiekeuzes. Het International Primary Curriculum (IPC) is een eigentijds curriculum voor het basisonderwijs waarin doelgericht leren centraal staat. Bij IPC werken de kinderen een aantal weken over een thema, waarin zowel de wereldoriënterende vakken als de creatieve vakken in samenhang aan bod komen. IPC biedt een combinatie tussen relevante kennis, vaardigheden en inzicht. Het IPC-curriculum wordt met regelmaat geüpdatet voor de actualiteit.

Als voorbeeld de unit 'Chocolade': Bij het vak kunst ontwerpen leerlingen een verpakking. Bij geschiedenis wordt chocolade in een historisch perspectief gezet en leggen we de verbanden met het heden. Bij het vak natuur staat voedsel als brandstof centraal en bij aardrijkskunde worden kinderen uitgenodigd om te onderzoeken waar op aarde cacaobomen groeien.

In de middag werken we hoofdzakelijk aan het curriculum van IPC. De leerkracht is dan vooral begeleidend en coachend bezig. De kinderen werken aan vakinhoudelijke en persoonlijke doelen. Er zijn optiekeuzes hoe ze een vakinhoudelijk doel willen bereiken en/of verwerken. Er zijn ook actiekeuzes, waarbij kinderen aan kunnen en mogen geven wat ze bij het desbetreffende thema willen leren. Ze krijgen daar ook de ruimte voor.

Een doel is dat kinderen, als ze aan het einde van groep 8 de school verlaten, hun eigen onderzoeksvragen kunnen stellen en op basis daarvan zelfstandig onderzoek kunnen doen.

Samengevat is er voldoende ruimte om de doelen op verschillende manieren te behalen en ook te werken aan persoonlijke doelen. Kinderen hebben dus voortdurend wat te kiezen binnen bepaalde afspraken en grenzen. Die keuze zit in wat ze doen, hoe ze iets doen, met wie, hoelang, met welke hulpmiddelen, welke bronnen ze gebruiken, op welk tijdstip, met welk resultaat en meer.

Competentie

We vinden het van groot belang dat kinderen het gevoel hebben dat zij de gewenste resultaten kunnen behalen en vertrouwen hebben in eigen kunnen. Dat bevordert de motivatie om zich te ontwikkelen en te groeien.

De leerkrachten leveren een belangrijke bijdrage aan dat competentiegevoel. Ze doen dat door structuurondersteuning te bieden, door doelen en verwachtingen nadrukkelijk te beschrijven en kenbaar te maken. Wat is het lesdoel en hoe wordt er bepaald of je de kennis of de vaardigheid beheerst? Maar ook door in te gaan op hoe het doel succesvol kan worden behaald (succescriteria). Voor de kinderen moet het duidelijk zijn hoe, wanneer en van wie ze feedback krijgen en hoe er wordt geëvalueerd. Ook helder zijn hoe ze worden begeleid en worden ondersteund. De feedback naar kinderen toe is vooral gericht op dat wat ze goed hebben gedaan en wat er nog nodig is om een taak tot een goed einde te brengen.

Feedback vind ook plaats door middel van kindgesprekken, ook zelfreflectie is daarbij van belang.

Voor de kinderen moet ook duidelijk zijn wat ze kunnen doen als een taak is afgerond, hoe ze hulp kunnen vragen, welke hulpmiddelen ze kunnen gebruiken, hoeveel tijd ze hebben, waar ze mogen werken en wanneer de leerkracht bereikbaar is voor vragen.

We bieden taken en opdrachten aan die uitdagend zijn en liggen in de zone van de naaste ontwikkeling. Dus opdrachten die aansluiten voorkennis, maar waarbij het kind wel moeite moet doen en soms uit zijn of haar comfortzone moet komen. Kinderen werken met dag - en weektaken. Deze dag - en weektaken bevatten uitdagende opdrachten die liggen in hun zone van naaste ontwikkeling. Er zijn dagelijkse structuren ingebouwd die ervoor zorgen dat er gewerkt kan worden aan de dag – of weektaken. Tijdens deze zelfstandig werkmomenten kunnen kinderen zelf kiezen aan welke taken/opdrachten ze werken en waar ze dat willen doen. Tevens creëren we op deze manier ruimte voor het ondersteunen van leerlingen die niet passen binnen een instructiegroep maar die op een of meer vakgebieden een eigen leerlijn hebben.

Leerkrachten dragen zorg voor het betekenis geven aan de leerstof, zodat kinderen in leren zien wat het nut is van een taak of opdracht.

De leerkrachten moeten consequent zijn in het uitvoeren van wat er afgesproken is.

Doordat leerkrachten duidelijk maken wat er van de kinderen verwacht wordt, ze deze verwachtingen aan laten sluiten bij het ontwikkelingsniveau van kinderen en kinderen helpen bij hun leerproces, voelen ze zich beter in staat de leeractiviteit uit te voeren. Op basis van structuurondersteuning zijn kinderen bovendien ook veel beter in staat zelf te kiezen of ze wel of niet meedoen met een instructie. Dat geeft eigenaarschap en heeft een positief effect op het steeds autonomer worden.

De leerkrachten scheppen op onze school structuurondersteuning door:

- Leerdoelen aan te geven
- Heldere beoordelingscriteria
- (Gedrags-) verwachtingen duidelijk te maken
- Afspraken te communiceren
- Afspraken consequent op te volgen
- Hulp te bieden
- Stapsgewijs naar het einddoel te laten werken
- Positieve feedback te geven
- Uitdagende opdrachten aan te bieden
- Betekenis te geven aan de leerstof

Samengevat zetten we op onze school in op het scheppen van een motiverende leeromgeving, niet alleen voor kinderen, maar ook voor de leerkrachten die er werken. We zijn een “lerende organisatie”, willen een toekomstbestendige school zijn en als school in ontwikkeling blijven. De leeromgeving kenmerkt zich door veel structuur – en veel autonomieondersteuning. Kinderen hebben binnen het onderwijs de mogelijkheid zelf keuzes te maken, maar wel binnen gestelde kaders. Dat zorgt voor een duidelijkheid en voorspelbaarheid, waarbij ook rekening wordt gehouden met de interesses en voorkeuren van kinderen. Zo blijven kinderen gemotiveerd en dat zorgt weer voor een positief effect op de leerresultaten.

De leerinhouden

Leren op onze school bestaat uit 2 componenten:

- Nieuw leren. Leren is nieuw als we iets toevoegen aan datgene wat al bestond of wat we al wisten.
- Consolidierend leren (solide = stevig/vast): verstevigen oftewel het leren duurzaam maken. Leren wordt geconsolideerd als ons bestaande leren

zekerder en sneller wordt, ook als er niets nieuws wordt toegevoegd.
Meestal gebeurt dat als we op iets terugkomen wat we al eerder geleerd hebben.

Op onze school zijn er 3 verschillende soorten leren die in nauwe relatie tot elkaar staan:

- A. kennis
- B. vaardigheden
- C. inzicht

Het belang van deze drie verschillende soorten leren vormt de basis van de verwoording van onze leerdoelen.

A. Kennis.

We zien kennis voornamelijk als feitelijk.

Er is enorm veel kennis te vergaren (kennisexplosie). Daarin maken we telkens keuzes: welke kennis is van belang voor leerlingen en op welk moment is die kennis van belang. Ook stellen we kinderen in staat keuzes te maken in het vergaren van kennis.

Kennis is te beoordelen.

Kennis kan nieuw of consoliderend zijn.

B. Vaardigheden.

Vaardigheden hebben te maken met mogelijkheden, met het in staat zijn dingen te doen. Vaardigheden zijn de dingen die we in de praktijk zien. Bijvoorbeeld: *Ik kan de naam Brigitte correct spellen; ik kan de weg naar de WC vinden, ik kan schilderen, ik kan deze tekst lezen, ik kan deze som uitrekenen.*

Vaardigheden kunnen niet eenmalig betrouwbaar getoetst worden. We moeten een vaardigheid een aantal malen in de praktijk zien, voordat we een begin kunnen maken met het geven van een mening over de prestatie. We leggen de ontwikkeling van vaardigheden vast door met kinderen in gesprek te gaan en voorbeelden van de getoonde vaardigheden op te nemen in portfolio's.

C. Inzicht

Inzicht verkrijgen is complex, is onvast en in beweging. Inzicht ontstaat vanuit verkregen kennis en ontwikkelde vaardigheden.

Inzicht is moeilijk te beoordelen en te evalueren.

Inzicht kan nieuw of consoliderend zijn. Maar inzicht is altijd in een toestand van "worden" en nooit vast. Hoewel inzicht gestoeld is op kennis en vaardigheden, verschilt inzicht essentieel van beide.

Toepasselijk en toereikend

Leren heeft nog twee andere aspecten die de moeite van het vermelden waard zijn.

Toepasselijk:

Leren dient *toepasselijk* te zijn. Omdat leren bijna altijd aanhaakt bij iets wat eerder geleerd is, moet het toepasselijk zijn voor de leeftijd en ervaring van de kinderen. Eenvoudig gesteld: het moet logisch voor ze zijn, in het licht van waar ze vandaan komen en waar ze nu zijn.

Toereikend

Leren dient ook *toereikend* te zijn. Mihaly Csikszentmihalyi, de Amerikaanse schrijver van *Flow*, stelt dat leren het meest effectief plaatsvindt als personen een hoge mate van uitdaging en tegelijkertijd een laag niveau van stress beleven. Een hoge mate van uitdaging betekent dat kinderen geholpen moeten worden zo goed mogelijk te leren. Wat dit op individueel niveau inhoudt, is een inschatting die door de leerkracht in zijn eigen klaslokaal met de kinderen gemaakt moet worden.

Hoofdstuk 4

Organisatie van ons onderwijs

Ons onderwijs wordt gekenmerkt door het werken en organiseren in leerpleinen. In de onder-, midden- en bovenbouw vinden we 1 of meerdere leerpleinen. Bij elk leerplein vinden we de thuisgroepen met ongeveer 25 kinderen van 2 of 3 aansluitende leeftijden.

Thuisgroep

Door het werken met verschillende leeftijden in één thuisgroep bevorderen we de verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van de kinderen: een jonger kind kan leren van een ouder kind. Het oudere kind leert zich verantwoordelijk voelen voor het jongere kind. De thuisgroep is de vaste en veilige plek waar de kinderen hun dag starten en eindigen met hun eigen juf of meester. Ook eten, drinken, vieren en de sociaal- emotionele ontwikkeling vindt hier plaats. De eigen juf of meester is eindverantwoordelijk voor de kinderen van de thuisgroep en zal in het algemeen ook de gesprekken met ouders en externen voeren.

Leerplein

De leerkrachten, onderwijsassistenten en leerkrachtondersteuners van meerdere thuisgroepen vormen samen een leerpleinteam. Samen zijn zij verantwoordelijk voor alle kinderen en het onderwijs rond het leerplein. Op deze manier wordt het mogelijk om meer te werken vanuit kwaliteiten en expertise van de verschillende professionals. Op onze school werken leerkrachten met expertise op een vakgebied en leerkrachten met expertise in gedrag. Het streven is deze experts in elke bouw vertegenwoordigd te laten zijn. Zo kunnen zij met hun kennis en ervaring collega's ondersteunen bij het vorm geven aan het onderwijs. Er ontstaat zo een lerende organisatie waarbinnen waardering is voor het leren van alle medewerkers Er

wordt tijd en geld vrijgemaakt om de professionals van de school gericht te ontwikkelen/op te leiden tot expert. Hiermee creëren wij een sterke basis voor de kwaliteit van ons onderwijs. De professionals zijn hierbij ons kapitaal en zij zorgen met elkaar dat wij ons onderwijs steeds blijven ontwikkelen en aanpassen op de veranderingen in de maatschappij. Deze aanpak zorgt ook voor een nauwere samenwerking tussen leerkrachten. Er is een gevoel van gedeeld eigenaarschap en verantwoordelijkheid voor de resultaten van alle leerlingen.

Alle teamleden werken vanuit één gemeenschappelijke visie op pedagogisch handelen en op leren en ontwikkelen. Deze visie blijven we met elkaar delen en scherpen we voortdurend aan op gemeenschappelijke overleg- en studiemomenten.

Zo zorgen we voor een professionele cultuur waarin de kwaliteit van het werk voorop staat. Bij belangrijke besluiten wordt niet in eerste instantie gekeken naar regels of individuele belangen van leerkrachten, maar naar de consequenties voor de kwaliteit van het onderwijs op onze school. Van iedereen wordt verwacht doorlopend te werken aan de eigen kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs. We spreken elkaar daar ook op aan en ondersteunen elkaar daarbij.

Het werken rond leerpleinen heeft verder de volgende voordelen:

- De school wordt er door verdeeld in kleinere eenheden, waardoor het thuisgevoel en het gevoel van veiligheid voor kinderen wordt vergroot
- Kinderen leren meer van elkaar, ervaren meer autonomie en zijn meer eigenaar van hun eigen leerproces.
- Je kunt door flexibel te groeperen werken met grotere groepen waar dat kan en kleinere groepen waar dat nodig is. Je kunt bijvoorbeeld het instructiedeel samen doen, zoals een film kijken of iets uitleggen. Zo houd je tijd over om met kinderen te werken die onderdelen daarvan niet begrepen hebben.
- Er is sprake van gespreid leiderschap door gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het leren en ontwikkelen van de kinderen.

Organisatie van de leerlingenzorg binnen onze school

Zorgniveau1 – de basis is goed onderwijs

Ieder kind heeft recht op **goed onderwijs**, passend bij zijn of haar onderwijsbehoeften. Bij de aanmelding zoeken wij daarom nadrukkelijk contact met de peuterspeelzaal of voorgaande school om deze onderwijsbehoeften scherp te krijgen.

Bij de plaatsing van het kind helpt deze informatie ons om de best passende thuisgroep te kiezen en de 'zorg' over de groepen te verdelen. We werken op onze

school met leerpleinen waarbinnen ieder kind een vaste thuisgroep heeft. Er zitten verschillende leeftijden in een thuisgroep waardoor er meerdere thuisgroepen zijn, wat deze keuze mogelijk maakt. Met pedagogische tact, structuurondersteuning en het uitspreken van heldere verwachtingen, creëren we een klimaat van warmte, veiligheid en rust. Dit geeft het kind ruimte voor ontwikkeling. In onze visie op pedagogisch handelen en visie op leren wordt dit nader beschreven.

Wij willen al onze kinderen **gelijke kansen** bieden en hen op weg helpen naar het worden van zelfstandige mensen in onze veranderende maatschappij. Hiervoor zijn goede basisvaardigheden nodig die wij in ons onderwijs aan bod laten komen. Onze ambitie is dat al onze kinderen een goede beheersing van de basisvaardigheden hebben bij het verlaten van de basisschool, passend bij hun eigen ontwikkeling. Om dit mogelijk te maken hebben wij bij elke leeftijd goed voor ogen wat cruciaal is in het leren en ontwikkelen. We werken met minimumdoelen voor de groep, waarbij de weg er naartoe kan verschillen door onder andere verlengde instructie, meer tijd voor (begeleid) inoefenen en een passende manier van toetsen. Door flexibel te groeperen werken we met grotere groepen waar dat kan en kleinere groepen waar dat nodig is. Zo komt er tijd vrij voor kinderen die een extra uitleg nodig hebben. Tevens creëren we op deze manier ruimte voor het ondersteunen van kinderen die niet passen binnen een instructiegroep maar die op één of meer vakgebieden een eigen leerlijn hebben.

Zorgniveau 2 – verlengde instructie en ‘werken aan eigen leerdoelen’

Om onze kinderen te **prikkelen en uit te dagen** werken we naast de basisdoelen ook met eigen leerdoelen van de kinderen. Hiervoor zoeken we samen met het kind steeds de ‘zone van naaste ontwikkeling’. Tijdens de dagelijkse ‘eigen leerdoelentijd’ wordt er tijd vrijgemaakt om hier zelfstandig of samen mee bezig te zijn. Ook onze manier van thematisch werken biedt uitgelezen kansen om tegemoet te komen aan de verschillende kwaliteiten en interesses van de kinderen. Hierbij is ook speciale aandacht voor kinderen met een **ontwikkelingsvoorsprong**. Ook zij hebben hun specifieke onderwijsbehoeften. Door deze kinderen al op jonge leeftijd te signaleren kunnen we hier tijdig aan tegemoet komen. Deze manier van onderwijs betekent dat we niet werken met vaste niveaugroepen. Hiermee voorkomen we dat we al op jonge leeftijd gaan selecteren op niveau waardoor de verschillen alleen maar groter zouden worden.

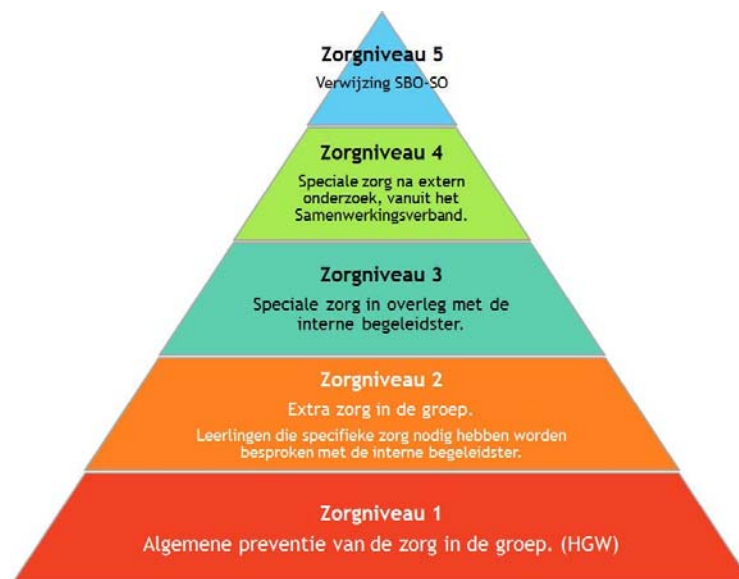
Binnen de groep zal de leerkracht steeds onderzoeken waar kinderen extra ondersteuning nodig hebben om zich te ontwikkelen. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan regulatie van gedrag, aandacht richten en afstemmen op een ander. De gedragsexpert en/of de IB-er kan helpen bij het vinden van de juiste interventie voor het kind of de juiste strategie voor de leerkracht. Hierbij is het uitgangspunt dat interventies van tijdelijke aard zijn.

Zorgniveau 3 en 4– speciale begeleiding

Hoewel we er bewust voor kiezen niet te werken met vaste niveaugroepen, zetten we wel een tijdelijke niveaugroep in om tegemoet te komen aan een specifieke onderwijsbehoefte. We zijn hier gericht op het zoveel mogelijk voorkomen van uitvallers. Denk daarbij aan leesproblemen en automatiseringsproblemen. Binnen deze zorgniveaus wordt er gewerkt met een heldere verslaglegging. We maken gebruik van programma's met een aangetoond positief effect. Waar mogelijk mobiliseren we ouders.

Daar waar speciale zorg nodig is maken we zoveel mogelijk gebruik van de expertise binnen onze school of stichting. Waar deze niet aanwezig is of een hulpvraag van een kind of groep zeer complex is, kunnen we een beroep doen op ons samenwerkingsverband (Epos). De orthopedagogen en ambulante begeleiders kunnen ons adviseren, observaties uitvoeren, onderzoek doen en zo nodig het kind en/of de leerkracht begeleiden. Verder werkt de school samen met externe partners zoals logopedisten en fysiotherapeuten.

Wij werken met het zogenaamde SOP (school ondersteuningsprofiel). Hierin staat specifieke kennis en kunde binnen de school beschreven en worden extra ondersteuningsmogelijkheden aangegeven met hun grenzen, mogelijkheden en de ambities.

Leerlingvolgsysteem

Om onze kinderen goed te kunnen volgen gebruiken we kindgesprekken, observatie-instrumenten, portfolio's en verschillende type toetsen. Bij toetsen maken wij een onderscheid tussen het 'leren van het toetsen' en het 'toetsen van het leren'. Het eerste is wat continu tijdens lesmomenten gebeurt. Het 'toetsen van het leren' gebeurt na een langere periode om een 'stand van zaken' te krijgen. Hierbij worden o.a. methodetoetsen en het IEP-Leerlingvolgsysteem gebruikt. De

IEP (inzicht in eigen profiel) is gebaseerd op een leergerichte aanpak in plaats van een prestatiegerichte aanpak en brengt de ontwikkeling én de talenten van het complete kind in kaart. Hierbij willen we kinderen niet afrekenen op hun resultaten, maar zijn we gericht op ontwikkeling. We toetsen niet om kinderen met elkaar te vergelijken, maar hebben focus op groei van het individuele kind. We bespreken met kinderen de resultaten om ze hiermee inzicht te geven in hun eigen ontwikkeling. Dit bevordert eigenaarschap en betrokkenheid bij hun leerproces. Waar de kinderen in de onderbouw worden gevolgd op leerdoelen gebeurt dit bij de bovenbouw op referentieniveaus. Deze referentieniveaus worden ook gebruikt bij de eindtoetsen in groep 8 en in het voortgezet onderwijs. Ze helpen ons bij het komen tot een passend schooladvies voor het vervolgonderwijs.

Hoofdstuk 5

Huisvesting

De nieuwe school van Mijneplein in Wijhe heeft een open en sfeervolle uitstraling. Het is een gebouw waarin iedereen zich thuis en welkom voelt en het is goed toegankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking. De school is duurzaam en klimaatneutraal gebouwd en de inrichting van zowel de binnen- als de buitenruimte is van hoge kwaliteit.

Het schoolgebouw is zowel binnen als buiten een rijke leeromgeving voor kinderen. Ze moeten er kunnen samenwerken en er moet gelegenheid zijn om geconcentreerd alleen te werken, er is ruimte om elkaar te ontmoeten en om te laten zien waar je trots op bent. Kinderen moeten er kunnen onderzoeken in een veilige omgeving die ruimte biedt voor zelfstandigheid. Ook zorgen we ervoor dat er voor ieder kind een persoonlijk plekje is in de school.

Het gebouw bevat onder andere een bibliotheek met plekken die uitnodigen om te gaan lezen, leerpleinen, stille werkplekken en plekken om te bewegen, gespreksruimtes, ruimtes voor creatieve vorming en een centrale ontmoetingsruimte met een podium. Er is een ruimte waar kinderen hun werk kunnen tentoonstellen, zodat het leren van de kinderen zichtbaar wordt en er zijn ruimtes die het mogelijk maken om van en met elkaar te leren in grotere en kleinere groepssamenstellingen. Meerdere ruimtes in de school zijn flexibel in te delen. Om geluidsoverlast tegen te gaan is veel gebruik gemaakt van zachte, geluiddempende materialen.

Om optimaal tegemoet te komen aan de behoefte aan veiligheid en geborgenheid is er onder andere voor gekozen om het gebouw in te delen in overzichtelijke, kleinschalige leerpleinen waarin respectievelijk de onder-, midden- en bovenbouw zijn gevestigd. Elk leerplein heeft zijn eigen sfeer en zijn eigen indeling.

Ook buiten het gebouw is sprake van een rijke leeromgeving, die via tuindeuren met de binnenruimte is verbonden. Er is veel ruimte voor natuur (een tuin en natuurlijke speelplekken), er zijn plekken waar kinderen kunnen werken en onderzoeken en er zijn uitdagende speelzones voor zowel jongere als oudere kinderen.

Door zowel de binnen- als de buitenruimte betekenisvol in te richten en met elkaar te verbinden zorgen we er voor dat kinderen actief handelend en bewegend kunnen leren en dat er voor kinderen wat te kiezen valt.

De school staat op een terrein waar kinderopvang, een sporthal, locaties van verenigingen en een school voor voortgezet onderwijs deel van uitmaken. Dit biedt allerlei kansen op verrijking van de activiteiten die op de eigen school plaats vinden.

Ook is het gebouw zo ingericht dat de mensen die er werken ruimte hebben elkaar te ontmoeten, met elkaar van gedachten te wisselen, met en van elkaar te leren en hun werk voor te bereiden. Maar waar ook plek is voor informele ontmoetingen, een kopje thee of koffie drinken en even tot rust te komen.

Bijlage 2 Brief college van bestuur 5 juni 2020

mijnplein

verwonderwijs in Salland

Aan de leden van de Mr van de

Bongerd

St. Jozef

Matzer

Raalte, 5 juni 2020

Briefnummer : 20-142

Onderwerp : aanlevering Fer 2.0

Behandeld door : B. de Grunt

Beste leden van de Mr,

Afgelopen dinsdag hebben we jullie de Fer 2.0 toe doen komen, waarmee gevraagd wordt instemming te verlenen met het voorgenomen besluit van het bestuur.

Als college van bestuur hopen we dat de stukken in goede orde zijn ontvangen en zijn we benieuwd of er misschien nog vragen zijn, of dat er behoefte is aan een gezamenlijk overleg.

De aangeleverde stukken zijn het sluitstuk van hetgeen we op 15.01-2020 hebben afgesproken met elkaar.

In dit overleg (zie brief 20-042) hebben we met elkaar vastgesteld dat :

- De keuze om de samengevoegde teams gezamenlijk aan het werk te zetten ertoe heeft geleid dat er één concept is gekomen.
- Er vanuit het college van bestuur te weinig (bij)gestuurd is op het proces om terug te komen naar de oorspronkelijke opdracht.
- Nu teruggaan naar het begin van de FER nagenoeg onmogelijk is, omdat het team ondertussen al geruime tijd aan één vormgeving van het onderwijs werkt.
- Het opnieuw bevragen van ouders niet zinvol is.

Op basis van deze zaken hebben we samen een herstelopdracht geformuleerd die luidde:

In de praktijk betekent dit dat de directeuren het mandaat krijgen om Fase 3 naar voren te halen naar Fase 2 om, *met de oorspronkelijke opdracht in het achterhoofd*, verder te kunnen gaan waarbij:

“de visie die verwoord staat in de concept-FER verder wordt geconcretiseerd” (waarbij onderscheidende mogelijkheden en organisatievormen om in te gaan op het leren van kinderen en hun leerstijlen en behoeften herkenbaar zijn)

Het college van bestuur zal tussentijds toetsen of aan de opdracht wordt voldaan en als dit

postbus 143 • 8100 AC Raalte • telefoon 0572 352 635 • www.mijnplein.nl • contact@mijnplein.nl

niet kan, waarom er onderbouwd en beargumenteerd van wordt afgeweken.

De vormgeving van het onderwijs moet worden uitgewerkt in de volgende onderwerpen:

- onderwijs- leerinhoud (curriculum)
- werkvormen
- groepsindeling
- pedagogiek
- didactiek
- organisatie

Daarnaast is het college van bestuur gevraagd:

- de FER in definitieve vorm herschreven aan te leveren waarbij er een logische opbouw en redenering is die van de vraag naar een conclusie toewerkt en waarin duidelijk is aangegeven of en op welke momenten er afgeweken wordt van die oorspronkelijke vraagstelling.
- met een realistische tijdsplanning te komen met toetsmomenten waarin medezeggenschapsraden, directeuren en bestuur om de tafel zullen zitten om te kijken of we nog aan de herstelopdracht voldoen en door kunnen.
- in de FER op een logische wijze de consequenties voor het gebouw op de Boerhaar duidelijk te maken.
- rekening te houden met de belastbaarheid en werkdruk van directeuren en hen met name te ondersteunen bij het schrijven van de FER.

Kijken we naar de stukken die er liggen hebben we naar onze mening op alle bovenvermelde punten voldaan.

- De vormgeving van het onderwijs is nader toegelicht
- De FER is herschreven met een logische opbouw en redenering
- Door de Corona-perikelen is er helaas alleen op 7 april sprake geweest dat we samen met de Mr leden en het bestuur een moment hebben gehad. Hier zijn we uitgebreid meegenomen door het team in de onderwijskundige ontwikkeling. Hier is een verslag van ontvangen.
Ook hebben we zeer regelmatig met de directeuren gezeten om de voortgang te bespreken, van gedachten te wisselen om waar nodig bij te kunnen sturen.
- In de huidige Fer zijn de gevolgen voor het gebouw op de Boerhaar op een logische wijze in beeld gebracht, het open houden is vanuit financieel perspectief voor het bestuur niet realistisch en vanuit de werkgroep Onderwijs niet gewenst.
- In verband met de belastbaarheid van de directeuren is de laatste hand van vormgeving van de FER door een extern bureau gedaan aan de hand van alle door de directeuren aangeleverde gegevens (het bureau heeft de beschikking gehad over alle hier op kantoor aanwezige documenten). In de bijlages heeft het bureau geen enkele hand gehad.

Daarnaast waren er vanuit de Mr-en vragen gesteld die we in de Fer hebben gemeend te beantwoorden of die zijdelings in gesprekken benoemd zijn, maar misschien nog niet genoeg expliciet.

verwonderwijs in Salland

1. *Schoolreserves*

Er zijn mogelijk 2 vragen:

1. De reserves van een school obv Rijksvergoeding.
Deze vraag is benoemd in paragraaf 5.8 van de FER 2.0, De schoolreserves zijn mijnplein-reserves.
2. De reserves van ouderverenigingen/stichtingen ed.
Dit wordt beschreven in 5.2 van de FER, De private vermogens van ouderraden, verenigingen en stichtingen blijven privaat vermogen

2. *De financiële posities van de scholen en de effecten*

Deze zijn in de Fer uitgebreid beschreven, maar aanvullende vragen kunnen we graag in een nader gesprek toelichten.

3. *De vraag naar de opsplitsing van 3 kwartiermakers*

Hiervan hebben we aangegeven dat we gezien de verschillende dynamieken in de scholen wij gemeend hebben de huidige directeuren gezamenlijk op te laten trekken. Voor 1 januari 2021 willen we duidelijk hebben wie de directeur van de nieuwe school wordt.

4. *Het onderscheidend vermogen van het plan van de Mare*

Zie blz 7 Argumentatie één school mijnplein Wijhe.

5. *Financiën van de bouwkosten/ energieneutraal bouwen*

Niet alleen een punt van aandacht van de leden van de Mr, maar ook voor het bestuur en de gemeenten. We blijven vanuit de visie op maatschappelijk vastgoed streven naar energieneutraal en circulair bouwen, maar zeker ook nog met de Corona-effecten van het afgelopen jaar zijn de financiën structureel punt van aandacht in de overleggen met de Gemeente Olst-Wijhe. Hierin hebben we afgesproken dat we voor het proces van de kadernota van de Gemeente in het najaar van 2020 meer duidelijkheid willen hebben. Een bijstelling van de bouwsommen kunnen we daarin zeker niet uitsluiten. We zeggen de Mr toe hierover in contact te blijven.

6. *De ruimte voor SBO*

SBO is een aparte regeling binnen het onderwijs en binnen mijnplein en zelfs Salland-breed aangeboden op de Horizon in Raalte. Gezien de specifieke expertise is er niet de intentie hierin verandering aan te brengen. In het kader van passend onderwijs zal in het nieuw vast te stellen schoolondersteuningsprofiel hoe ver de ondersteuning en zorg op de nieuwe school zal gaan. Hierin zal zeker samen met het EPOS worden gekeken naar de aansluiting met SBO de Horizon.

7. *De meerjarenbegrotingen en formatieplannen van de scholen*

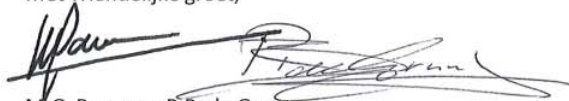
Dit punt staat benoemd in de FER waar het gaat om de verschillen in scenario's maar zoals ook op andere scholen van stichting al gebeurd zijn we graag bereid om in een overleg met een financiële groep de afzonderlijke meerjarenbegrotingen door te nemen. Stichtingsbreed gebeurt dit in de financiële commissie van de GMR

verwonderwijs in Salland

We hopen dat we ook het laatste stuk van de Fer zo samen kunnen lopen en benadrukken graag nogmaals dat we in overleg gaan ter toelichting en/of de leden van de mr externe ondersteuning aanbieden.

De schoolteams nogmaals bedankend voor een bijzondere prestatie in een bijzondere tijd

Met vriendelijke groet,

Two handwritten signatures in black ink. The first signature is on the left and the second is on the right, overlapping the first.

M.G. Bauer en R.B. de Grunt
College van Bestuur

Bijlage 3 Instemmingen medezeggenschapsraden